

UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinske fakultet

Innkalling til møte i programutvalg for odontologiske fag

Tid: Fredag 27. september 2024 kl 11-13

Sted: Møterom D, 3. etasje på IKO

Forfall bes meldt til e-post: Tone.Larsson@uib.no i god tid før møtet

Godkjenning av saklisten

Referat fra møte 7. juni 2024

Vedtaksaker:

Sak 24/24: Søknad om utvidelse av studierett, fullmaktssak, unntatt offentlighet

Sak 25/24: Søknad om dispensasjon fra overføring til lavere kull Bachelorprogram i tannpleie, fullmaktssak, unntatt offentlighet

Sak 26/24 Søknad om dispensasjon fra overføring til lavere kull Bachelorprogram i tannpleie, fullmaktssak, unntatt offentlighet

Sak 27/24: Forslag til endringer av emner i ny studieplan i Integrert masterprogram i odontologi

Forslag til vedtak: *Programutvalget slutter seg til fagseksjonenes forslag til endringer tilknyttet emnene OD3KJEVE, OD4KJEVE, OD3BARN, OD4BARN og OD3ENDO. Endringene utføres administrativt i henhold til vedtaket.*

Sak 28/24: Frekvenskart for tre-årige emneevalueringer ved Institutt for klinisk odontologi

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar det skisserte frekvenskartet for 3-årige emneevalueringer.*

Sak 29/24: Søknad om fritak fra spesialistarbeid i oral protetik

Forslag til vedtak: *Programutvalget innvilger søknaden om fritak fra spesialistarbeid*

Sak 30/24: Søknad om innpassing av emner i odontologisk spesialistutdanning

Forslag til vedtak: *Programutvalg for odontologiske fag avslår søknaden om godkjenning av tidligere beståtte emner. Avslaget begrunnes med at det er 17 år siden emnene ble avlagt og at det er krav i reglementet for spesialistutdanningen om at emnene ikke skal være eldre enn ti år.*

Sak 31/24: Søknad om innpassing av emner i odontologisk spesialistutdanning

Forslag til vedtak: *Programutvalg for odontologiske fag avslår søknaden om godkjenning av tidligere beståtte emner. Avslaget begrunnes med at det er 11 til 13 år siden emnene ble avlagt og at det er krav i reglementet for spesialistutdanningen om at emnene ikke skal være eldre enn ti år.*

Sak 32/24: Oppdrag til ekstern fagfelle 2024

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar å be ekstern fagfelle Malin Brundin om å gi innspill til arbeidet med å utforme gode kvalitative læringsmål for klinisk undervisning, som skissert i saksforelegget.*

Sak 33/24: Egevaluering av emner våren 2024, drøftingssak

Sak 34/24: Videreføring av undervisning i emnet TPBAALM for Bachelorprogram i tannpleie

Forslag til vedtak:

1. *Programutvalget vedtar at undervisningen i TPBAALM skal videreføres inntil den nye studieplanen for tannpleierstudentene er på plass.*

2. Det kliniske samarbeidet mellom tannpleier- og tannlegestudentene videreføres i tråd med målene om tverrfaglig læring, som også er fastsatt i emnebeskrivelsen for OD5KLIN1 og OD5KLIN2.
3. Programutvalget vil med dette sikre at tannpleierstudentene får det studieplanfestede opplegget som de må ha for å få emnet godkjent nå og i overgangen mellom gammel og ny studieplan, og at undervisningstilbudet opprettholdes i tråd med gjeldende emnebeskrivelse og krav til faglig kvalitet.

Orienteringssaker

O-1	Orientering om arbeidet med ny studieplan for odontologistudiet <i>Muntlig orientering</i>
O-2	Orientering om rapporten: Tilpassing av klinisk undervisningsaktivitet ved Institutt for klinisk odontologi, UiB, i forbindelse med innføring av ny studieplan for odontologi (KUSP-rapporten) <i>Rapport vedlagt</i>
O-3	Orientering om arbeidet med revisjon av studieplan for Bachelorprogram i tannpleie <i>Muntlig orientering</i>
O-4	Høring: Vurdering av spesielle opptakskrav i form av innholds krav (Samordna opptak) <i>Brev fra Kunnskapsdepartementet og fra UiB</i>
O-5	Ny forskrift fra juli 2024: Forskrift til universitets- og høyskoleloven (universitets- og høyskoleforskriften) - Lovdata Ny lov fra august 2024: Lov om universiteter og høyskoler (universitets- og høyskoleloven) - Lovdata bla tydeligere føringer om fusk (§12.4) og nye krav til antall sensorer (§11-7).
O-6	Fakultetsstyret har oppdatert mandatet for programutvalgene juni 2024: Mandat for Programutvalgene Det medisinske fakultet UiB
O-7	Ressurs for emneutvikling: Ressurs for emneutvikling (uib.no)

Eventuelt

Sivakami Rethnam Haug
Leder

Tone Larsson
Sekretær

UNIVERSITETET I BERGEN

Det medisinske fakultet

Referat fra møte i programutvalg for odontologiske fag

Tid: Fredag 7. juni 2024 kl 11-13

Sakslisten ble godkjent

Referat fra møte 26. april 2024 var godkjent på omsending

Vedtaksaker:

Sak 18/24: Søknad om fremstilling til avsluttende eksamen og oppnevning av eksamenskommisjon – Spesialistutdanning i oral protetik(omsendingssak)

Vedtak:

Programutvalget godkjenner søknaden om å få fremstille seg til avsluttende spesialisteksamen i oral protetik

Programutvalget godkjenner eksamenskommisjonene som er foreslått av fagområdet for

Sak 19/24: Oppretting av emne OD5KLIN2 Godkjent klinikk, hospitering HUS og Tannlegevakten

Vedtak: *Programutvalget vedtar å opprette emnet OD5KLIN2 etter foreslått emnebeskrivelse, med en endring: Alle fagseksjoner skal nevnes i emnebeskrivelsen for emnene OD5KLIN1 og OD5KLIN2. Sekretariatet for ny studieplan gis fullmakt til å foreta mindre justeringer i emnebeskrivelsene frem mot publiseringsfristen, i dialog med de emneansvarlige.*

Sak 20/24 Søknad om studietur i uke 44 for odontologi kull 2021

Vedtak: *Programutvalg for odontologiske fag innvilger søknaden om permisjon for å dra på studietur i perioden 28. oktober til 1. november 2024 for odontologi kull 2021. Studenter som ikke deltar på studieturen skal følge undervisning ifølge timeplan. Kullet må levere en liste over studenter som deltar på studieturen til Institutt for klinisk odontologi før turen starter.*

Sak 21/24: Oppnevning av sensorer til avsluttende kasuseksamen ved kvalifiseringsprogrammet våren 2024

Vedtak: Programutvalget godkjenner sensorer til eksamenskommissjonene som foreslått.

Sak 22/24: Møtedatoer høsten 2024

Vedtak: Programutvalget har følgende møtedatoer høsten 2024:

fredag 27. september

fredag 29. november

Sak 23/24: Høring - Bestått/ ikke bestått på medisinstudiet – drøftingssak

Programutvalget stiller seg positiv til at emnene MEDOD1 og MEDOD2 endrer karakterskala til Bestått/Ikke bestått.

Orienteringssaker

O-1	Orientering om arbeidet med ny studieplan for odontologistudiet Siste emne i ny studieplan er vedtatt nå. Semesterstyrene jobber med små justeringer. Forslaget om å evaluere semesterstyrenes arbeid, fra tidligere PU møte, må følges opp. Det må lages en mal/bestilling for evalueringen.
O-2	Orientering om midtveiseevaluering av spesialistutdanning i odontologi: Oral protetik og oral kirurgi og oral medisin Alle de omtalte kandidatene er i rute.
O-3	Orientering om internasjonalisering studieåret 23/24. Utveksling på tannlege- og tannpleiestudiet Det medisinske fakultet UiB Utveksling odontologi: Høst 23: Dundee: 2 inn og 1 ut Plan høst 24: Dundee to inn og to ut, Århus: 1 ut, Gøteborg 1 inn. Det har ikke vært utveksling på tannpleierstudiet i perioden. Det er liten interesse for utveksling til Skandinavia. IKO arbeider med å opprette flere utvekslingsavtaler. Det er opprettet en ny avtale med Universitetet i Umeå. Holder på å utrede muligheter for utveksling med universitetet i Sør Afrika, Australia og USA. IKO har hatt hospiterende studenter fra Hong Kong.
O-4	Orientering om arbeidet med revisjon av studieplan for Bachelorprogram i tannpleie. Den økonomiske støtten er fortsatt ikke helt avklart. Får noe frikjøp fra fakultetet. Har også søkt midler fra et digitaliseringsprosjekt. Eirik Dalheim går inn som administrativ støtte fra fakultetet i 10% i 6 mnd.
O-5	Orientering om tilpasning til større kull på medisinstudiet, odontologi må inkluderes i arbeidet med første studieår. Økt studenttall krever tilpasning av undervisningsformer, med mer digital undervisning og gruppeundervisning på campus. Paivi Kettunen og Inge Fristad er med i semesterstyret for hhv 1. og 2. semester. PUM skal sikre dialogen med Programutvalg for odontologiske fag (PUO), særlig i forhold til arbeidet med 1. studieår.

Eventuelt

- Programutvalg for medisin foreslår å gjøre DIGI100 og DIGI101 til obligatorisk del av emnet MEDOD1. Programutvalg for odontologi slutter seg til dette forslaget.
- OD4TEMA og OD5TEMA: Emnenavnet «Tannbehandling voksne, diverse tema» er misvisende, siden pedodonti også inngår i emnet. Emnenavnet endres til: «Tannbehandling, diverse tema».
- Ønske om mer spesifikke fraværsregler for studenter. Dette tas opp som sak til høsten
- Oppdrag til ekstern fagfelle Malin Brundin. Forslag: Innspill på hvordan lage gode læringsmål og vurderingskriterier i klinisk undervisning.

Sivakami Rethnam Haug
Leder

Tone Larsson
Sekretær

FORSLAG TIL ENDRINGER AV EMNER I NY STUDIEPLAN MAOD-ODONT

Seksjon for pedodonti, seksjon for kjeveortopedi og seksjon for endodonti har diskutert tiltak i form av endringer i plassering av emnene:

- OD3KJEVE
- OD4KJEVE
- OD3BARN
- OD4BARN
- OD3ENDO

i ny studieplan for integrert master i odontologi. Endringene foreslås iverksatt fra og med våren 2025 der kull 2022-2027 blir kullet som først affiseres av endringene.

Forslagene baseres på de erfaringene fagseksjonene selv gjorde seg i perioden V2023-V2024: de to første rundene med emnene OD3KJEVE, OD3BARN og OD3ENDO og den første runden med OD4KJEVE og OD4BARN, samt de tilbakemeldingene studentene ga i sin emneevaluering av emnet OD3BARN V24. Hensikten med endringene er å øke læringsutbyttet til studentene i nevnte emner.

- Vedr. emnene i kjeveortopedi, dreier det seg kun om endret plassering av undervisningen i 6. og 7. semester og uten at antall studiepoeng affiseres.
- Seksjon for pedodonti ønsker å flytte all fagspesifikk undervisning fra 3. årskull til 4. Dette vil berøre studiepoeng og emnekoder, OD4BARN deles inn i OD4BARN1 og OD4BARN2 (henholdsvis ferdighetstrening og klinisk tjeneste). Til sammen gir emnene uttelling på 15 studiepoeng; OD4BARN1 1 sp, OD4BARN2 14 sp.
- Seksjon for endodonti ønsker mer ferdighetstrening i emnet OD3ENDO, og «får» et ekstra studiepoeng fra OD4BARN.
- Seksjonene ber også om at PuO diskuterer muligheten for å flytte implantatuken i emnet OD4TEMA til mars og eksamen i emnet til midten av mai. Emnekode og studiepoeng affiseres ikke.

Forslag til vedtak: *Programutvalget slutter seg til fagseksjonenes forslag til endringer tilknyttet emnene OD3KJEVE, OD4KJEVE, OD3BARN, OD4BARN og OD3ENDO. Endringene utføres administrativt i henhold til vedtaket.*

Vedlegg:

27-1: KUSP-rapport (er lagt ved sist i saksdokumentene til møtet)

27-2: Emneevaluering OD3BARN V24, rapport

27-3: Forslag til endringer i ny studieplan signert at seksjon for endodonti, kjeveortopedi og pedodonti

Rapport på bakgrunn av den informasjonen som er fremkommet i studentenes evaluering av emnet OD3BARN (Propedeutisk kurs i pedodonti)

Din vurdering av gjennomføringen av undervisningen:

- **Hvordan har den praktiske gjennomføring vært?**

Andre gang med emnet OD3BARN (Propedeutisk kurs i pedodonti) som en del av den nye studieplanen i odontologi. Teoretisk undervisning i auditorium knyttet til de praktiske øvelsene er tatt med i større grad enn før. Obligatorisk oppmøte. Teori og demonstrasjon av de praktiske øvelsene for helle kullet. Deretter trening i ferdighetscenter i grupper. Alle de praktiske øvelsene må godkjennes (flere trinns godkjenning) før studentene kan ta en teoretisk prøve (flervalgsoppgaver).

- **Hva har blitt gitt av studieinformasjon og dokumentasjon?**

Det informeres om emnet i introduksjonsseminar. Det legges ut informasjon om seminarene og kompendium på Mi Side.

- **Hvilken tilgang til relevant litteratur har studentene hatt?**

Introduksjonshefte i pedodonti (kompendium) er lagt ut på Mitt UiB. Studentene får fortløpende pdf filer av seminarene lagt ut på Mitt UiB.

- **Annet**

Vi har ingen frafall på kull 3 i emnet. Alle studentene har bestått den teoretiske prøve (bestått/ikke bestått).

Din vurdering av rammevilkårene:

- **Hvordan har lokaler og undervisningsutstyr fungert?**

Vi har stort sett brukt Cavum eller molar 1 og 2 for den teoretiske delen, og hele kullet var samlet. Vi har brukt ferdighetssenteret for den praktiske trening og der var studentene fordelt etter gruppe. Lokalene og undervisningsutstyret har fungert bra. Det var god stemning i ferdighetssenteret.

- **Andre forhold**

Med at OD3BARN var lagt til slutten av 3.år (første uke i juni) hadde vi tilstrekkelig bemanning og det var enklere for seksjonen å gjennomføre kurset enn før.

Dine kommentarer til studentenes evaluering:

- **Hva mener studentene om gjennomføringen av undervisningen?**

19 av 36 (53%) har svart. Prosentene nedenfor er kalkulert ut fra de som har svart.

Læringsutbytte: 74% syntes læringsutbyttet i emnet var meget godt eller godt, 21% svarte verken godt eller dårlig. En student syntes det var dårlig.

Arbeidsmengde: En student syntes arbeidsmengden var meget stor, 26% meldte stor, og 63% verken for lite eller for stort. En mente den ikke var stor.

Tilstede på forelesninger: 100% av studentene hadde vært tilstede men emnet hadde obligatorisk oppmøte.

Nytte av forelesningene: 21% syntes de hadde meget stor nytte av forelesningene, 47% stor grad, og 26% verken for stor eller for liten. En mente at læringsutbyttet av forelesningene var lite.

Fornøyd med foreleserne/veilederne i emnet:

To studenter syntes det var både og mens 89% svarte at de var fornøyd med foreleserne i emnet. Ingen svarte at de ikke var fornøyd.

Krevende emne: 11% syntes emnet var krevende, mens 53% synes emnet verken var for lite krevende eller for krevende sammenliknet med andre emner. 37% syntes det ikke var spesielt krevende.

Læringsutbytte klinisk tjeneste/ferdighetstrening: fire studenter (21%) oppgir at læringsutbyttet var dårlig. 64% syntes det var meget godt eller godt, og 16% verken godt eller dårlig.

Arbeidsmengde klinisk tjeneste/ferdighetstrening: 63% syntes arbeidsmengden var passe, mens 22% syntes den var stor/meget stor og 16% ikke stor.

Tilbakemelding: 37% av studentene hadde ikke fått tilbakemelding av lærer. 2 studenter har meldt at de ikke var fornøyd med tilbakemeldingene.

Lærerstøtte i emnet: Ingen var misfornøyd med lærerstøtten i emnet. 84% var meget fornøyd/fornøyd og 16% var verken eller.

Klinikksekretærers støtte i emnet: 84% var meget fornøyd/fornøyd og 16% var verken fornøyd eller misfornøyd.

Venting på instruktører: Kun 79% mente det ikke var mye venting på instruktører. 21% meldte om venting av og til. I ventetid har de rapportert fra 2-20 min.

Arbeidsforholdene: 95% var meget fornøyd/fornøyd med arbeidsforholdene. En student var verken fornøyd eller misfornøyd. Ingen var misfornøyd.

Egen arbeidsinnsats: 95% vurderte sin egen arbeidsinnsats som meget god/god. En student vurderte innsatsen som hverken god eller dårlig.

- **Oppsummering av studentenes innspill**

Tilbakemeldingene på undervisningen i emnet OD3BARN var stort sett positive. Studentene var fornøyd med undervisningsopplegg, innhold og organisering og de fleste mente at de hadde godt læringsutbytte. Men det var mange som kommenterte at tidspunkt for kurset var uheldig. Det var en uke før to store eksamener (OD3KARIO og OD3PERIO) og dette opplevdes som stressende samt fokus var mest på kommende eksamener og ikke på dette kurset. Lang tid mellom kurset og oppstart i klinikken var også nevnt som negativt.

- **Har studentene forslag til tiltak og forbedringer?**

Følgende kommentarer/forslag til forbedringer er nevnt i kommentarfeltene:

- Heller har seminar med gruppeoppgaver og demonstrasjoner
- Flytte kurset etter eksamene i OD3PERIO og OD3KARIO.

- Den teoretiske prøven synes jeg burde sløyfes eller flyttes til høsten på 4.kull
- Er det mogleg å ha denne veka ETTER eksamnane i kario og perio? Det trur eg hadde gjort konsentrasjonen i førelesingane og viljen til å lesa til prøven større.
- Dårlig timing med obligatorisk prøve i faget, bare 2 dager før eksamen. Flytte emnet til etter sommeren eller tidligere på året hadde vært bedre.
- At emnet flyttes til høsten 4.kull. Og at pensum publiseres tidligere enn en uke i forveien, var svært kort tid å lære seg pensum på.

- **Annet**

Fagseksjonen er helt enig med studentenes kommentarer når det gjelder tidspunkt for kurset. Studentene har behov for oppfriskning før de begynner i klinikken etter sommerferien. Mye må gjentas i form for obligatoriske kliniske seminar på 4.år.

Din samlede vurdering, inkl. forslag til forbedringstiltak

Vår seksjon har god evaluering fra kull 3 når det gjelder innhold av kurset, læringsutbytte og organisering, så det er vi selvsagt glade for. Likevel er det punkter å ta tak i der vi kan forbedre oss.

- Konkret tilbakemelding til studentene
- Utvidet propedeutisk kurs med flere praktiske øvelser/gruppeoppgaver
- Tidligere publisering av pensum.
- Det viktigste er endring på tidspunkt for emnet (flytte til begynnelse av høst semester-kull 4). Vi støtter studentenes forslag til å flytte kurset etter sommeren dvs. tidlig høsten på kull 4 (første uke). Da har studentene større læringsutbytte.

Mvh

Prof. Nancy Bletsa

Seksjonsleder og emneansvarlig

Bergen 09.sept 2024

Til Programutvalg for odontologiske fag (PU)

Basert på foreslått tiltak etter KUSP-rapport samt studentevaluering av emnet OD3BARN (juni 2024) og med hensikt å forbedre de faglige gevinster for studentene, seksjon for kjeveortopedi, seksjon for pedodonti og seksjon for endodonti kom i dialog og foreslår det følgende:

Forslag

OD3KJEVE: Flytte ferdighetskurset noe tidligere i semesteret (f.eks. uke 10) for at studentene skal få mer utbytte av forelesninger og bedre forberedelse til klinikken på 4. året.

OD4KJEVE: Flytte de 2 ukene med klinisk undervisning fra 6. til 7. semester ved at studentene starter 2 uker tidligere med klinikk. Forelesninger som før. Studiepoeng berøres ikke.

OD3BARN: Flytte ferdighetskurset fra 6. til 7.semester (første uke i studiestart 7.semester, f.eks. uke 33). Nytt navn i emnet: OD4BARN1, studiepoeng 1, semester 7.

OD4BARN: nytt navn OD4BARN2. Oppstart, innlegg, undervisningsform berøres ikke. Studiepoeng reduseres fra 15 til 14, semester 7-8. (Mulighet for 1 ekstra uke i klinikk for kull 4 den 8.semester).

OD3ENDO: med de foreslåtte endringer i OD4KJEVE (6.semester) og OD3BARN (6.semester), frigjøres tid for kull 3 i 6.semester og OD3ENDO kan økes med to uker, noe som var svært ønskelig fra seksjon for endodonti. For at studiepoeng regnskap forblir det samme i 6.semester, kan OD3ENDO evt. økes med 1 sp.

*Det er også foreslått å flytte Implantatveko (hører til OD4TEMA) til mars og eksamen i OD4TEMA til medio mai. Dette er også noe som må diskuteres i PU og må også sees i sammenheng med de overfor nevnte endringer.

Seksjon for kjeveortopedi
Maria Mavragani

Seksjon for pedodonti
Athanasia Bletsa

Seksjon for endodonti
Sivakami Rethnam Haug

Offl. § 26, 1. ledd

FREKVENSKART FOR 3-ÅRIGE EMNEEVALUERINGER VED INSTITUTT FOR KLINISK ODONTOLOGI

I tråd med «Kvalitetssystem for utdanning» ved Universitetet i Bergen, skal Programutvalget for odontologiske fag og instituttet lage en plan for 3-årige emneevalueringer. Kvalitetsarbeidet er regulert gjennom kap. 4 i Studietilsynsforskriften, i kap. 2 i Studiekvalitetsforskriften og i § 3-5 i Universitets- og høyskoleloven.

Studiekoordinator ved Institutt for klinisk odontologi har skissert et forslag til frekvenskart for alle fire studieprogram ved instituttet som utdanningsleder ved instituttet har godkjent. Frekvensen for emneevalueringene i ny studieplan for integrert master i odontologi har tatt sikte på å sikre en så jamn fordeling av evalueringer av de nye emnene som mulig, på de ulike kullene. Dette for å forhindre «evalueringstrøtthet» på enkeltkull, men at det likevel påses at kvalitetssystemet følges.

Forslag til vedtak: *Programutvalget vedtar det skisserte frekvenskartet for 3-årige emneevalueringer.*

Vedlegg:

- 28-1: Foreslått frekvenskart for tre-årige emneevalueringer ved IKO
- 28-2: Kvalitetssystem for utdanning ved Universitetet i Bergen (er lagt ved sist i saksdokumentene til møtet)

Integrert master i odontologi

	Sist evaluert	Evaluert av	Planlagt neste evaluering	Evalueres av kull	Antall evalueringer MAOD-ODONT
OD1INTRO	V22	20-25	V25	24-29	H24 3
OD2BM	V22	20-25	V25	23-28	V25 7
OD2KARIO	V22	20-25	V26	24-29	H25 6
OD2PERIO	V22	20-25	V25	23-28	V26 8
OD2RØNT	V22	20-25	V26	24-29	H26 3
OD3KLIFORB	H22	20-25	H26	24-29	V27 3
OD3MAST			V27	24-29	H27 1
OD3RØNT	H22	20-25	H25	23-28	V28 1
OD3KARIO	V24		V25	22-27	
OD3PERIO			V26	23-28	
OD3PROT	V23	20-25	V26	23-28	
OD3BARN	V24		V25	22-27	
OD3ENDO	V24		V26	23-28	
OD3KJEVE	V24		V27	24-29	
OD4ENDO			V25	21-26	
OD4KJEVE			H24	21-26	
OD4PROT			H24	21-26	
OD4DIAGNOS			H24	21-26	
OD4KOS			H25	22-27	
OD4TEMA			H25	22-27	
OD4BARN			V26	22-27	
OD4KLIN			V26	22-27	
OD5SAM			H25	21-26	
OD5PRAKSIS			H26	22-27	
OD5MAST			V28	23-28	
OD5KLIN1			H25	21-26	
OD5KOS			H26	22-27	
OD5INT1			H27	23-28	
OD5INT2			H25	21-26	
OD5TEMA			V26	21-26	
OD5KLIN2			V25	20-25	

Prinsipper for utvikling av frekvenskartet: Hvert kull skal ikke evaluere mer enn 8 IKO-emner i løpet av studietiden, fordelt på høst- og våremner. Dersom enkelt-kull har for stor evalueringsbelastning, bør den 3-årige emneevalueringen forskyves enten frem et år eller foretas et år for tidlig.

Kull 20-25 har allerede utført 8 emneevalueringer på 3 år. Dette pga implementeringen av ny studieplan. Det forsøkes å løse opp i denne strukturen ved å skyve på frekvensen noe.

Høstemner:	Våremner:	
OD3KLIFORB	OD1INTRO	OD4KLIN
OD3RØNT	OD2BM	OD5MAST
OD4KJEVE	OD2KARIO	OD5TEMA
OD4PROT	OD2PERIO	OD5KLIN2
OD4DIAGNOS	OD2RØNT	
OD4KOS	OD3MAST	
OD4TEMA	OD3KARIO	
OD5SAM	OD3PERIO	
OD5PRAKSIS	OD3PROT	
OD5KLIN1	OD3BARN	
OD5KOS	OD3KJEVE	
OD5INT1	OD4ENDO	
	OD4BARN	

3-ÅRIGE EMNEEVALUERINGER
IKO-EMNER

Bachelor i tannpleie

	Sist evaluert	Planlagt neste evaluering	Evalueres av kull
TPBAFERD	H22	H25	1
TPBAFOB	V22	V25	1
TPBAFOR-K1	V21	V25 (skulle ha vært V24)	1
TPBAFORI/II	V23	V26	1
TPBAMAT	V23	V26	1
TPBARØN	H23	H26	1
TPBAALM	H22	H25	2
TPBAFOR-K2	V24	V27	2
TPBAINFIL	H23	H26	2
TPBAKAR/END	V22	V25	2
TPBAKJE	V23	V26	2
TPBAKOS	H22	H25	2
TPBAPED	H23	H26	2
TPBAPED/PSY	V24	V27	2
TPBAPER	V23	V26	2
TPBAPRO/GER	V24	V27	2
TPBASAM	V22	V25	2
TPBAFOR-K3	V24	V27	3
TPBAPROSJ	V21	V25 (skulle ha vært V24)	3

IKO-emnene ved tannpleie-studiet har hatt et godt, innkjørt mønster. Frem til ny, revidert plan med evt. endrede emner skal implementeres, følger vi gammelt mønster/frekvens som tidligere.

3-ÅRIGE EMNEEVALUERINGER
UAVH. EIERINSTITUTT

Spesialistutdanning i odontologi

Planlagt evaluering

ODO-STAT1/06 H24

ODO-FARM/06 H25

ODO-FORSK/06 V25

ODBIO901 V25

ODO-RØNT1/06 H24

ODO-MACR/06 H24

ODO-MICR/06 V25

ODO-BIOMA/06 H26

ODO-GENPA/06 H24

ODO-ORPAT/06 V25

ODO-STAT2/06 V25

ODO-GEN/06 H26

ODO-EMBR/06 Utføres av IBM etter hver avholdelse

Det har aldri vært gjort 3-årige emneevalueringer av emnene i spesialistutdanningene. I tillegg har det aldri vært gjort en programevaluering av programmet. Det bør gjøres ASAP.

3-ÅRIGE EMNEEVALUERINGER
IKO-EMNER

Kvalifiseringsprogrammet for tannleger

Sist evaluert

KVALI-PROG V19 (men ligger ikke i Kvalitetsbasen)

Planlagt neste evaluering

H25 (tidlig 3. semester kull 2024-2025)

Det har aldri vært gjort en programevaluering av programmet. Det bør gjøres ASAP.

Oppdrag til ekstern fagfelle i 2024

Universitetslektor Malin Brundin ved Universitetet i Umeå er ekstern fagfelle for Bachelorprogram i tannpleie og Integrert masterprogram i odontologi. Ekstern fagfelle skal hvert år ha et oppdrag som bidrar til å utvikle studiekvaliteten ved programmene.

Programutvalget skal vedta oppdrag for ekstern fagfelle i 2024.

Bakgrunn

Økt tverrfaglig behandling der studentene i større grad skal behandle hele pasienten er hovedmålsetning i ny studieplan for tannlegestudenter ved UiB. Ved vurdering av studentene er det en målsetning å bevege seg bort fra fagspesifikke kvantitative krav til mer helhetlige læringsmål og vurderinger. Dette er en utfordring i de tverrfaglige kliniske emnene i ny studieplan der flere kliniske fagområder skal sameksistere med definerte læringsaktiviteter og læringsmål, samtidig som pasientmassen ikke alltid kan garantere at studentene får like mye mengdetrening i alle fagområder.

Programutvalget vil med dette:

- Styrke kvalitative læringsmål i klinisk undervisning med mindre vekt på kvantitative krav
- Tilpasse pasientbehovet og skape et helhetlig tankesett hos studentene

Oppdrag

Programutvalget ønsker på denne bakgrunn et eksternt blikk på hvordan vi best kan skape et godt helhetlig læringsmiljø i studentklinikken hvor kvalitet og tilstrekkelig mengdetrening kan forenes på en god måte.

Programutvalgsleder Sivakami R Haug og utdanningsleder Dagmar Bunæs på Institutt for klinisk odontologi er kontaktpersoner for oppdraget.

Forslag til vedtak

Programutvalget vedtar å be ekstern fagfelle Malin Brundin om å gi innspill til arbeidet med å utforme gode kvalitative læringsmål for klinisk undervisning, som skissert i saksforelegget.

[Eksterne fagfeller og representanter fra arbeidslivet | Kvalitet i utdanning | UiB](#)

Evaluering av emner våren 2024

Som et ledd i kvalitetssystemet ved Det medisinske fakultet, skal programutvalget hente inn en kort årlig rapport fra emneansvarlige for alle emner. PuO har nå innhentet slike rapporter fra emnene ved odontologi- og tannpleierstudiet. Hvert tredje år gjennomføres en større emneevaluering av hvert emne, som blant annet er basert på spørreundersøkelse blant studentene. Det er emneansvarlig institutt som står for de treårige emneevalueringene.

Evaluerte emner våren 2024:

Integrert master i odontologi	Bachelor i tannpleie
Egenevaluering ved emneansvarlig OD1INTRO OD2PATIM OD2MIKR OD2KARIO OD2PERIO OD2RØNT OD3MAST OD3BARN OD3KARIO OD3PERIO OD4BARN OD4KOS OD4TEMA	TPBAALM TPBAPAT TPBAMIKR TPBAKJE TPBAKAR/END TPBAPROSJ
Treårige emneevalueringer ved Institutt for klinisk odontologi våren 2024 OD3BARN OD3ENDO OD3KARIO OD3KJEVE	 TPBAFOR-K2 TPBAFOR-K3 TPBAPED/PSY

Treårige emneevalueringer ved Klinisk institutt 1 og 2 våren 2024 OD2MIKR (Vedlegg)	TPBAMIKR (Vedlegg)
---	--------------------

Spørsmål til drøfting i PuO:

- Hvordan vurderer PuO innholdet i rapportene fra emneansvarlige?
- Er det noe i rapportene PuO bør følge opp?

Lenker:

[Studiekvalitet ved Det medisinske fakultet | Det medisinske fakultet | UiB](#)

[3-årige emneevalueringer ved Det medisinske fakultet](#)

Vedlegg:

- PDF samlefil med egenvurderinger for odontologi og tannpleie våren 2024
Disse ligger i UiBs studiekvalitetsbase bak innlogging

EMNERAPPORT

Emnekode: OD2MIKR		Semester:	Institutt:			
Emnetittel: Mikrobiologi		Vår 2024	Klinisk institutt 2			
Emneansvarlig: Kurt Hanevik		Godkjent i:				
Dato: 18.07.2024						
INNLEDNING:						
Oppfølging fra tidligere evalueringer: Ingen tidligere evalueringer gjort i dette formatet for OD2MIKR. Viser til egnevalueringer fra OD2MIKR emneansvarlig fra våren 2022.						
Det ble ikke gjennomført spørreundersøkelse blant studentene -for denne evalueringen.						
STATISTIKK:						
Antall vurderingsmeldte studenter: 47			Antall studenter møtt til eksamen: 46			
Karakterfordeling ->:	A:	B:	C:	D:	E:	F:
Eller ->:	Bestått: 44		Ikke bestått: 2			
EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING:						
Evaluering basert på læringsutbyttebeskrivelsen:						
<p>Undervisning og labkurs ble forberedt og gjennomført for å gi studentene læringsutbyttet slik det er beskrevet. Det ble undervist om mikroorganismers betydning ved infeksjon og infeksjonssykdommer, med vekt på periodontale sykdommer. Der ble undervist om biofilm, munhulemikrober og betydning av dette for utvikling av karies og periodontal sykdom. Spesifikke forelesninger satt av til gjennomgang av HIV og hepatitt, og fire timer omhandlet betydningen av hygiene og smittevern for å hindre overføring av smitte i tannlegepraksis.</p> <p>På labkurset fikk studentene lære å dyrke og undersøke bakterier og sopp, samt lage Gram preparat og enkel prøvetaking. De fylte også ut en journal som ble gjennomgått og godkjent av kursleder. I sum fikk studentene undervist temaer og ferdigheter for å kunne forstå betydningen av mikrober og forebygging av karies og periodontitt, samt gode smitteforebyggende tiltak, og verdien av en restriktiv holdning til bruk av antimikrobielle midler.</p> <p>Undervisnings- og vurderingsformer: Undervisningen gis som 18 forelesninger på cirka 40 minutter parallelt med et laboratoriekurs i uke 5 og 6 med registrering av oppmøte. Vurderingsform: to timers skriftlig prøve.</p>						
Pensum						
Det er stoffet som er gjennomgått i forelesningene og på kurset som er pensum. Ingen bøker dekker helt det som foreleses. Anbefalte litteratur er to bøker som er listet i <i>Digital litteraturliste</i> :						
<p>Burtens microbiology for the health sciences. Fader, Robert C, 11th ed, Philadelphia, Wolters Klouwers, 2019, 477 sider.</p> <p>Marsh & Martin's Oral Microbiology. March, Philip D, 6th ed, Elsevier, 2016, 247 sider.</p>						
Det mest sentrale stoffet er presentert på forelesninger, i kursheftet og labjournalen fra labkurset, samt i Faglige anbefalinger for smittevern i klinisk odontologisk praksis. "						

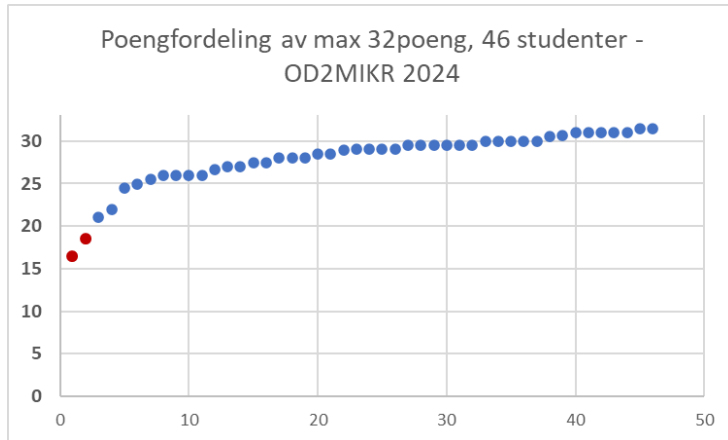
formaterte: Norsk (bokmål)

Studieinformasjon:

Kurset gir 2 studiepoeng og er del av 4. semester i tannlegeutdannelsen.

Karakterfordeling:

Poengfordeling var ganske jevn, med noen studenter som svarte meget bra, til dem som kommer under strykgrensen. Antall stryk ligger stabilt mellom 1 og 4 fra gang til gang.

Lokale og utstyr:

HistoSal 1 BB Aud4 og ODO sentralen for forelesninger og undervisningslaboratorier i BB bygget har fungert godt. Rommene har det utstyret som er nødvendig. Utstyr til anaerob dyrkning har vært en utfordring. Mulig behov for innkjøp av nytt utstyr/reparasjoner fremover.

Endringer gjort underveis:

Ny underviser, Tuva Norderud Jensen, gjesteforsker, K2, tok over forelesninger om bakterier og hygiene/smittevern for Oda Vedøy som var bortreist.

MÅL FOR NESTE EVALUERINGSPERIODE - FORBEDRINGSTILTAK:

Starte opp en base med Multiple choice spørsmål og gradvis legge til slike spørsmål i eksamen.

Få på plass en rutine for studentevaluering.

EMNERAPPORT

Emnekode: TPBAMIKR	Semester:	Institutt:
Emnetittel: Mikrobiologi og hygiene	Vår 2024	Klinisk institutt 2
Emneansvarlig: Kurt Hanevik	Godkjent i:	
Dato: 18.07.2024		

INNLEDNING:

- Oppfølging fra tidligere evalueringer: Ingen tidligere evalueringer gjort i dette formatet for TPBAMIKR. Viser til egevalueringer fra TPBAMIKR emneansvarlig fra tidligere år.
- Det er ikke gjennomført digitale spørreundersøkelser blant studentene for denne evalueringen.

STATISTIKK:

Antall vurderingsmeldte studenter: 34	Antall studenter møtt til eksamen: 31																																													
Karakterfordeling ->:	A: 2	B: 1	C: 8	D: 8	E: 4	F: 8																																								
<p>Karakterfordeling: Poengfordeling var ganske jevn, med noen studenter som svarte meget bra, til dem som kommer under strykgrensen. Det var flere enn vanlig som ikke bestod dette semesteret. I ekstra spørretime som ble satt opp før kontinuasjonseksamen kom det frem av spørsmålene som ble stilt at studentene som ikke bestod hadde behov for å sette seg mer inn i stoffet som ble undervist.</p>																																														
<p>Poengsumfordeling av 32 oppnåelige poeng 31 studenter, TPBAMIKR eksamen 2024</p> <table border="1"> <caption>Data for Poengsumfordeling</caption> <thead> <tr> <th>Score</th> <th>Number of Students</th> </tr> </thead> <tbody> <tr><td>11</td><td>1</td></tr> <tr><td>13</td><td>1</td></tr> <tr><td>14</td><td>1</td></tr> <tr><td>15</td><td>2</td></tr> <tr><td>16</td><td>1</td></tr> <tr><td>17</td><td>1</td></tr> <tr><td>18</td><td>1</td></tr> <tr><td>19</td><td>2</td></tr> <tr><td>20</td><td>2</td></tr> <tr><td>21</td><td>1</td></tr> <tr><td>22</td><td>1</td></tr> <tr><td>23</td><td>1</td></tr> <tr><td>24</td><td>1</td></tr> <tr><td>25</td><td>1</td></tr> <tr><td>26</td><td>1</td></tr> <tr><td>27</td><td>1</td></tr> <tr><td>28</td><td>1</td></tr> <tr><td>29</td><td>1</td></tr> <tr><td>30</td><td>2</td></tr> </tbody> </table>							Score	Number of Students	11	1	13	1	14	1	15	2	16	1	17	1	18	1	19	2	20	2	21	1	22	1	23	1	24	1	25	1	26	1	27	1	28	1	29	1	30	2
Score	Number of Students																																													
11	1																																													
13	1																																													
14	1																																													
15	2																																													
16	1																																													
17	1																																													
18	1																																													
19	2																																													
20	2																																													
21	1																																													
22	1																																													
23	1																																													
24	1																																													
25	1																																													
26	1																																													
27	1																																													
28	1																																													
29	1																																													
30	2																																													

EMNEANSVARLIG SIN EVALUERING:

- Evaluering basert på læringsutbyttebeskrivelsen: Undervisning og labkurs ble forbedret og gjennomført for å gi studentene læringsutbyttet slik det er beskrevet. Det ble undervist om mikroorganismers betydning ved infeksjon og infeksjonssykdommer, med vekt på periodontale sykdommer. En gav også en enkel innføring i immunsystemet og vaksiner, samt betydning av hygiene og smittevern for å hindre overføring av smitte i tannlegepraksis. På labkurset fikk studentene lære å dyrke og undersøke bakterier og sopp, samt lage gGram preparat og enkel prøvetaking. De fylte også ut en journal som ble gjennomgått og godkjent av kursleder. I sum fikk studentene undervist temaer og ferdigheter for å kunne forstå betydningen av gode hygienerutiner og sammenheng mellom mikroorganismer i munnhulen og sykdom.

- Undervisnings- og vurderingsformer: Undervisningen gis som 20 forelesninger a 35 minutter og et ca. 20 timers laboratoriekurs med registrering av oppmøte. Der er en spørretime ca en uke før eksamen. Fire timers skriftlig eksamen avholdt kl 9:00 den 20.02.2024. Kontinuasjoneksamen tilbudt i mai for dem som ikke bestod.
- Pensum: Det har vært vanskelig å finne passende lærebøker i mikrobiologi til tannpleiestudiet. Ingen bøker dekker helt det som foreleses. Derfor er det stoffet som er gjennomgått i forelesningene og på kurset som er pensum. Anbefalte lærebøker: Steen M og Degre M. Mikrober, helse og sykdom. Gyldendal Akademisk, 3.utgave 2020.ISBN 978-82-05-46446-9. 273 sider. Aktuelle kapitler er kapittel 1 - 7 pluss kapittel 15 og 16. March & Martin's. Oral microbiology, 6th Elsevier, 2016.ISBN 978-0-7020-6106-6. 261 sider. Alle kapitler er aktuelle. Faglige anbefalinger for smittevern i klinisk odontologisk praksis (<http://www.uib.no/odontologi/89788/smittevern>Lenker til en ekstern side.)
- Studieinformasjon: Kurset gir 5 studiepoeng og er del av 2. semester i 3-åring tannpleierutdanning på bachelornivå.
-
- Lokale og utstyr: HistoSal 1 for forelesninger og undervisningslaboratorier har fungert godt, siden de ligger nær hverandre og har det utstyret som er nødvendig. Utstyr til anaerob dyrkning har vært en utfordring. Mulig behov for innkjøp av nytt utstyr/reparasjoner fremover.
- Endringer gjort underveis: Ny underviser, Tuva Norderud Jensen, gjesteforsker, K2, tok over forelesninger om bakterier og hygiene/smittevern for Oda Vedøy som var bortreist. Siden i fjor er der gjort en forenkling av oppgavesettet i labkurset. Western Blot er tatt ut, og StrepA hurtigtest er lagt til i stedet. Dette har fungert bra.

MÅL FOR NESTE EVALUERINGSPERIODE - FORBEDRINGSTILTAK:

Mer praktiske eksempler i undervisningen og i eksamensspørsmål. Starte opp en base med Multiple choice spørsmål og gradvis legge til slike spørsmål i eksamen

Få på plass en rutine for studentevaluering.

Vedrørende fravær av emneansvarlig i TPBAALM og videreføring av undervisning for tannpleierstudentene

Bakgrunn:

Førsteamanuensis Torgils Læg Reid, som har fungert som emneansvarlig for [TPBAALM \(Allmennodontologi, 10 studiepoeng\)](#), har meddelt at han ønsker å fratrukke rollen som emneansvarlig. Dette etterlater emnet uten en faglig ansvarlig. Emnet har frem til nå vært organisert sammen med OD3ALM for tannlegestudentene, men ettersom OD3ALM er endret i den nye studieplanen for tannlegestudentene, oppstår en utfordring for tannpleierstudentene som fortsatt har TPBAALM som en del av sitt studieløp.

Det er planlagt et revisjonsarbeid av deler av studieplanen for tannpleierstudentene. TPBAALM vil bli revidert slik at samarbeidet i undervisning og klinikk fortsetter i fremtiden, slik det også står i ny studieplan for tannlegestudentene i [OD5KLIN1 \(Godkjent klinikk, 8 studiepoeng\)](#). Dette arbeidet skulle vært påbegynt, men grunnet ressursmangel er arbeidet med justeringene ikke igangsatt. Imidlertid er det avgjørende å ivareta studentenes behov i mellomtiden. TPBAALM er en viktig del av tannpleierstudentenes utdanning, og tverrfaglig samarbeid med tannlegestudentene har vært sentralt. Det er også verdt å merke seg at tverrfaglig samarbeid fortsatt er et viktig læringsmål for tannlegestudentene, som beskrevet i emnebeskrivelsen for OD5KLIN1 og [OD5KLIN2 \(Godkjent klinikk, hospitering HUS og tannlegevakta, 9 studiepoeng\)](#) under «generell kompetanse» («samarbeider med tannpleier, tannhelsesekretær og annen helsepersonell»).

Vurdering:

Fraværet av en emneansvarlig kan potensielt svekke tannpleierstudentenes faglige tilbud. Videreføring av TPBAALM er nødvendig for å sikre at tannpleierstudentene får den kompetansen, spesielt med tanke på tverrfaglig samarbeid, som også er viktig for tannlegestudentene. Dette haster, da de to første undervisningsfredagene allerede er gjennomført uten en klar løsning på plass, både når det gjelder teoretisk og klinisk undervisning. For å unngå ytterligere forsinkelser, er det viktig at vi i denne overgangsperioden sikrer en jevn gjennomføring av undervisningen, både praktisk og logistisk, fram til studieplanrevisjonen er fullført.

I denne sammenhengen er det naturlig å se til emneansvarlig for OD5KLIN1 og OD5KLIN2, som allerede er ansvarlig for det tverrfaglige samarbeidet mellom tannpleier- og tannlegestudentene, og har kompetansen til å sikre at TPBAALM videreføres på en forsvarlig måte. Dette samarbeidet er et sentralt læringsmål for begge studieprogrammer, og ved å knytte ansvaret for TPBAALM til OD5KLIN- emnene vil man kunne opprettholde både faglig kvalitet og kontinuitet i undervisningen.

Forslag til vedtak:

- 1. Programutvalget vedtar at undervisningen i TPBAALM skal videreføres inntil den nye studieplanen for tannpleierstudentene er på plass.*
- 2. Det kliniske samarbeidet mellom tannpleier- og tannlegestudentene videreføres i tråd med målene om tverrfaglig læring, som også er fastsatt i emnebeskrivelsen for OD5KLIN1 og OD5KLIN2.*
- 3. Programutvalget vil med dette sikre at tannpleierstudentene får det studieplanfestede opplegget som de må ha for å få emnet godkjent nå og i overgangen mellom gammel og ny studieplan, og at undervisningstilbudet opprettholdes i tråd med gjeldende emnebeskrivelse og krav til faglig kvalitet.*

Referanser

1. St.meld. nr. 47 (2008–2009) Samhandlingsreformen Rett behandling – på rett sted – til rett tid.

Lektorsenteret
Det samfunnsvitenskapelige fakultet
Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet
Det medisinske fakultet
Det humanistiske fakultet
Det juridiske fakultet
Det psykologiske fakultet
Fakultet for kunst, musikk og design

Referanse

2024/10777-ARJE

Dato

02.09.2024

Høring: vurdering av spesielle opptakskrav i form av innholdskrav (Samordna opptak)

I forbindelse med [Meld. St. 20 \(2023–2024\) opptak til høgare utdanning](#) ønsker Kunnskapsdepartementet at institusjoner som lyser ut studieprogram gjennom Samordna opptak vurderer nåværende spesielle opptakskrav i form av innholdskrav. Spesielle opptakskrav i form av innholdskrav betyr at vi stiller krav om at søkere må ha bestått bestemte fag i videregående opplæring for å kvalifisere for opptak. For eksempel har medisinstudiet krav om matematikk R1 (eller S1+S2), fysikk 1, og Kjemi 1+2.

Departementet skal følge opp stortingsmeldingen en ny opptaksforskrift, og ønsker i den sammenheng å undersøke om opptaksreglene kan forenkles. Institusjonene bes derfor vurdere om disse kravene er hensiktsmessige, og om de er nødvendig av hensyn til gjennomføringen av studiet eller utøvelse av yrket.

Fakultet som lyser ut studieprogram med fagkrav bes spesielt vurdere følgende:

1. Er det krav som kan utgå eller samordnes bedre enn i dag?
2. Er det nødvendig å ha krav om andre realfag i tillegg til matematikk, når kravet til realfag kan oppfylles med relativt ulike fag, som fysikk (1+2), kjemi (1+2), biologi (1+2), informasjonsteknologi (1+2), geofag (1+2) *eller* teknologi og forskningslære (1+2)?
3. Er det nødvendig å differensiere mellom R- og S-matematikk i de spesielle opptakskravene, eller kan forholdet mellom disse to matematikkfagene endres i opptakskravene (jf. At det i dagens krav er lagt til grunn at $R1 = S1+S2$)?

Fakultetene oppfordres til å snakke med andre institusjoner om tilbakemeldingene i tilfeller der vi tilbyr like studieprogram.

Dette er et UiB-internt notat som godkjennes elektronisk i ephorte

Vi ber om at eventuelle tilbakemeldinger oversendes Studieavdelingen senest innen **13. september**.

Vennlig hilsen

Christen Soleim
avdelingsdirektør

Arild Fauskanger Jenssen
rådgiver

Universiteter og høyskoler

Deres ref

Vår ref

Dato

23/4534-

21. august 2024

Forespørsel om å vurdere spesielle opptakskrav i form av innholdskrav

I Meld. St. 20 (2023–2024) *Opptak til høgare utdanninger* har regjeringen lagt til grunn at spesielle opptakskrav i form av innholdskrav skal videreføres, samtidig som generell studiekompetanse skal videreføres som hovedgrunnlag for kvalifisering til opptak til høyere utdanning. Spesielle opptakskrav i form av innholdskrav vil si krav om at søkere må ha bestått bestemte fag i videregående opplæring eller annen kvalifikasjon som anses nødvendig for å gjennomføre utdanningen. Det vil typisk være krav om konkrete programfag.

Spesielle opptakskrav er fastsatt i opptaksforskriften kapittel 4. Institusjoner som ønsker å innføre spesielle opptakskrav som ikke er nevnt i forskriften, må søke departementet. De spesielle opptakskravene i forskriften er relativt detaljerte både når det gjelder hvilke utdanninger og institusjoner de gjelder for og hva som kreves. For enkelte utdanninger er det fastsatt spesielle opptakskrav for den enkelte institusjonen. Innen enkelte utdanningsområder er det mange krav der flere er nesten identiske, men med små variasjoner.

Som varslet i opptaksmeldingen, vil departementet følge opp meldingen med en ny opptaksforskrift. I arbeidet med ny forskrift vil vi også vurdere om reglene kan bli enklere og mindre detaljerte. I denne forbindelse ber departementet universiteter og høyskoler som har spesielle opptakskrav i form av innholdskrav, om å vurdere om kravene er hensiktsmessige og om de er nødvendige av hensyn til gjennomføringen av studiet eller utøvelse av yrket, jf. universitets- og høyskoleloven § 8-1 femte ledd. Vi ber institusjonene særlig vurdere:

- Om det er krav som kan utgå eller samordnes bedre enn i dag?
- Om det er nødvendig å ha krav om andre realfag i tillegg til matematikk, når kravet til realfag kan oppfylles med relativt ulike fag, som fysikk (1 + 2), kjemi (1 + 2), biologi (1 + 2), informasjonsteknologi (1 + 2), geofag (1 + 2) *eller* teknologi og forskningslære (1 + 2)?

- Om det er nødvendig å differensiere mellom R- og S-matematikk i de spesielle opptakskravene eller om forholdet mellom disse to matematikkfagene kan endres i opptakskravene (jf. at det i dagens krav er lagt til grunn at $R1 = S1+S2$)?

Vi ber institusjonene vurdere kravene som er fastsatt for opptak ved studier på egen institusjon og oppfordrer institusjonene til å snakke sammen om tilbakemeldingene. Vi ber om tilbakemelding innen **20. september 2024**.

Dersom dere har spørsmål, kan dere ta kontakt med Katrine Elida Aaland (katrine-elida.aaland@kd.dep.no / 22 24 74 29) eller Susanne Sollie (susanne.sollie@kd.dep.no / 22 24 75 11).

Med hilsen

Therese Sofie Aasen (e.f.)
avdelingsdirektør

Susanne Sollie
fagdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi: Universitets- og høgskolerådet

Kvalitetssystem for utdanning

UNIVERSITETET I BERGEN

Innhold

1. BAKGRUNN	3
1.1 STRATEGISKE AMBISJONER FOR ARBEIDET MED KVALITET I UTDANNING	3
1.2 KVALITETSSYSTEM FOR BACHELOR- OG MASTERPROGRAM, ÅRSSTUDIER, ETTER- OG VIDEREUTDANNINGER	3
2. UTVIKLING OG KONTROLL AV KVALITET I UTDANNING	4
2.1 KVALITETSUTVIKLING	4
2.2 KVALITETSKONTROLL OG REAKKREDITERING	5
2.3 STØTTESYSTEM FOR UTVIKLING OG KONTROLL AV KVALITET I UTDANNING	5
Støtte for kvalitetsutvikling	5
Støtte for kvalitetskontroll	5
Eksterne fagfeller og representanter fra arbeidslivet	6
2.4 ROLLER OG ANSVAR I STUDIEKVALITETSARBEIDET	6
Emneansvarlig	6
Programstyreleder	7
Instituttleder	7
Dekan	7
Rektor	8
3 PROSESSBESKRIVELSE FOR UTVIKLING	8
Løpende evaluering på emne- og programnivå	8
Årlige studiekvalitetsmeldinger og dialogmøter	8
Langsiktige planer for studieportefølje	9
4 PROSESSBESKRIVELSE FOR KONTROLL OG SYKLISKE PROSESSER	9
4.1 EVALUERING AV ETABLERTE STUDIETILBUD	9
Emneevaluering	9
Programevaluering	10
Evaluering av praksis	10
Reakkreditering av studieprogram	11
4.2 OPPRETNING AV NYE STUDIEPROGRAM OG NEDLEGGING AV STUDIEPROGRAM	11
5. TVERRFAKULTÆRE STUDIEPROGRAM	12
6. LÆRINGSMILJØ	12
Læringsmiljøutvalg	12
Rapporter om læringsmiljø	13
Læringsmiljøpris	13
Studentombud	13
Studentmedvirkning	13
Fysisk og digital infrastruktur	13
Mentorordning	13

1. BAKGRUNN

Kvalitetssystemet for utdanning er en del av Universitetet i Bergens samlede system for internkontroll og omfatter bachelor- og masterprogram, årsstudier og etter- og videreutdanninger. Prosesser og tiltak som inngår i kvalitetssystemet, skal bidra i universitetets systematiske arbeid med å vedlikeholde, revidere og videreutvikle studietilbudet og kvaliteten i utdanningene.

UiB har et eget kvalitetssystem for ph.d.-utdanningen, som følger de samme overordnede prinsippene for evaluering og rapportering, og som er underlagt samme krav i studietilsynsforskriften, studietilsynsforskriften og universitets- og høyskoleloven. En fullstendig beskrivelse av kvalitetssystemet for ph.d.-utdanningen ved UiB finnes her: <https://www.uib.no/foransatte/95455/kvalitetssystem-phd-utdanningen-ved-uib>

1.1 STRATEGISKE AMBISJONER FOR ARBEIDET MED KVALITET I UTDANNING

UiBs systematiske arbeid med kvalitet i utdanning er forankret i universitetets strategi for 2023 - 2030, *Kunnskap som former samfunnet*. Strategien er retningsgivende for UiBs arbeid med utvikling av studietilbudet og utdanningskvaliteten.

Som samfunnsinstitusjon skal UiB bidra til en bærekraftig og demokratisk utvikling og være et attraktivt og inkluderende studiested. Bærebjelken for kvalitet i utdanningen er at den er forskningsbasert og tett koblet til kunnskapsutviklingen. UiB har et nasjonalt ansvar for å tilby utdanninger over en stor faglig bredde. Våre studieprogrammer skal fremme selvstendighet, samarbeid, kritisk tenkning og kreativitet. UiB skal utdanne kandidater som kan forme morgendagens samfunn, arbeids- og næringsliv med perspektiver fra ulike fagområder. Vi skal gi studentene et faglig fundament som varer hele livet og som bidrar til å skape kompetente og reflekterte samfunnsborgere.

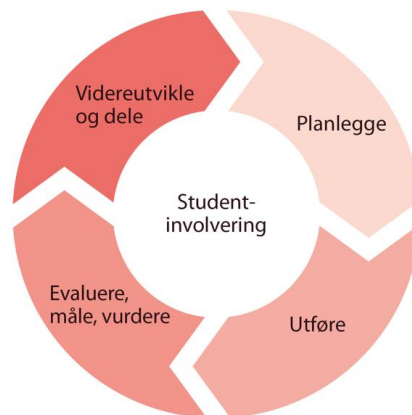
Kvalitetssystemet skal sikre at UiB forvalter utdanningene på tvers av fagområdene i samsvar med UiB sine strategiske ambisjoner, forskriftskrav og nasjonale krav. Ved UiB er følgende prinsipper særlig viktige i forståelsen av kvalitet i utdanningene:

- undervisningen setter studentens læring i fokus
- utdanningens innhold, metoder og form er forskningsbaserte
- studentenes faktiske læringsutbytte samsvarer med læringsmål og reflekteres i sluttvurdering
- utdanningen er relevant med tanke på studentenes og samfunnets behov og danner et godt grunnlag for læring hele livet
- studentene har innflytelse i planlegging, gjennomføring og revisjon av utdanningene
- studieprogram og emner evalueres og videreutvikles kontinuerlig
- undervisere har disiplin- og utdanningsfaglig kompetanse og bidrar til kollegialt samarbeid for å styrke kvaliteten i utdanningene
- studentene er delaktige i stimulerende læringsmiljø med hensiktsmessige fysiske og digitale læringsarenaer.

1.2 KVALITETSSYSTEM FOR BACHELOR- OG MASTERPROGRAM, ÅRSSTUDIER, ETTER- OG VIDEREUTDANNINGER

Kvalitetsarbeidet kan fremstilles som en kontinuerlig prosess, der elementene planlegges, utføres, evalueres og videreutvikles gjentas innenfor alle aktiviteter på alle nivå. Svikt i kvalitet skal fanges opp og møtes med systematisk oppfølging og dokumentasjon av iverksatte tiltak. Erfaringer fra vellykket

kvalitetsarbeid skal deles og brukes til videreutvikling. Studenter skal involveres i alle fasene av studiekvalitetsarbeidet.

Figur 1: Systematisk studiekvalitetsarbeid ved UiB

Kvalitetssystemet for utdanning skal sikre at UiB overholder kravene til det systematiske kvalitetsarbeidet som går fram av kapittel 2 og 4 i studietilsynsforskriften, i § 2-1 (2) og § 3-1 til § 3-3 i studiekvalitetsforskriften og i § 3-5 og § 10-1 (3) i universitets- og høyskoleloven. Herunder krav om at:

- Det er på plass ordninger for systematisk å kontrollere at alle studietilbud, både nye og etablerte, tilfredsstiller kravene i studiekvalitetsforskriftens § 3-1 og 3-2, og kapittel 2 i studietilsynsforskriften.
- Kunnskapen fra kvalitetsarbeidet brukes til å videreutvikle kvaliteten i studietilbudene i henhold til studiekvalitetsforskriften § 2-1 (1).

Kvalitetsarbeidet skal være forankret i strategi og ledelse ved institusjonen. Det skal bidra til å fremme en kvalitetskultur hos alle ansatte og studenter; jfr. studietilsynsforskriftens § 4-1(1) og (2). Utvikling og sikring av kvalitetsarbeidet skal kunne dokumenteres.

2. UTVIKLING OG KONTROLL AV KVALITET I UTDANNING

Ved UiB går det systematiske arbeidet med kvalitet i utdanning langs to linjer som påvirker hverandre: Utvikling og kontroll. Sammen med støttesystemene omtalt i avsnitt 2.3, skal prosessene beskrevet i avsnitt 2.1 og 2.2, sikre at studietilbudet og kvaliteten i utdanning stadig videreutvikles, og at kravene til akkrediterte studietilbud oppfylles.

2.1 KVALITETSUTVIKLING

Kvalitetsutvikling krever jevnlig samhandling og dialog mellom studenter, undervisere, fagmiljø, administrasjon og samarbeidspartnere på alle nivå: emne, studieprogram, institutt, fakultet og institusjon. Sentralt i dette arbeidet er egne erfaringer, kunnskap og refleksjoner fra undervisere og emneansvarlige. Kvalitetsutvikling baseres på kontinuerlig utprøving, evaluering og revisjon av faglig innhold, undervisnings- og vurderingsformer. Utviklingsarbeidet har fokus på hva som fremmer studenters læring, og gir meningsfullt samsvar mellom læringsmål, læringsaktiviteter og vurdering i emner og studieprogram. Kollegiale arenaer for samhandling og erfaringsdeling er viktig for å bygge utdanningsfaglig kompetanse, sikre relevans og godt samsvar gjennom studieprogrammene.

Fakultetene har ordninger for å merittere undervisere som dokumenterer systematisk kvalitetsarbeid med fokus på studenters læring, utvikling av undervisningspraksis, forskningsbasert tilnærming og kollegial holdning og praksis.

UiB utlyser årlig insentivmidler for å støtte utviklingsprosjekter som bidrar til økt studiekvalitet. UiB har en egen institusjonell pris for utdanningskvalitet, Ugleprisen, som hvert år tildeles et fagmiljø eller en fagperson som kan dokumentere særlig vellykkede tiltak for studiekvalitet.

2.2 KVALITETSKONTROLL OG REAKKREDITERING

Studietilbudet og utdanningskvaliteten ved UiB skal kontrolleres med jevne mellomrom. Hvert emne skal evalueres minimum hvert tredje år, mens hvert studieprogram og årsstudium skal evalueres for reakkreditering minimum hvert sjette år. Årsstudier som er en del av et bachelorprogram, kan evalueres som en del av det aktuelle programmet.

Reakkreditering er en faglig bedømming av om en høyere utdanningsinstitusjon eller et studietilbud fyller standarder og kriterier gitt av departementet og NOKUT. UiB er selvakkrediterende, noe som betyr at universitetet selv kan vedta å opprette studieprogram uten å søke NOKUT om akkreditering.

Evalueringene skal sikre at studietilbudene holder høy kvalitet og tilfredsstillende kravene spesifisert i kap. 1.2, samt i nasjonale retningslinjer og rammekrav for studiene, der disse finnes. Evalueringen skal også sikre at studietilbudet er faglig og pedagogisk oppdatert.

2.3 STØTTESYSTEM FOR UTVIKLING OG KONTROLL AV KVALITET I UTDANNING

Støtte for kvalitetsutvikling

En sentral *læringsdesigngruppe*, med representanter fra Program for universitetspedagogikk (UPED) og UiB Læringslab, tilbyr veiledning til utforming av nye studietilbud, kvalitetsutvikling i eksisterende studietilbud og redesign av studieprogram.

I tillegg skal fakultetene ha egne ordninger som sikrer at fagmiljøene kan få veiledning i kvalitetsutvikling av utdanningen med utgangspunkt i fagenes egenart.

Støtte for kvalitetskontroll

En sentral - og fakultetsvise *studiekvalitetskomiteer* skal vurdere om henholdsvis nye og etablerte studieprogram oppfyller kravene til akkreditering. Faglig ledelse og studenter skal være representerte i komiteene.

Den sentrale studiekvalitetskomiteen oppnevnes av UiBs utdanningsutvalg. Komiteen har ansvar for å vurdere om nye studietilbud følger gjeldende lov- og forskriftskrav, og for å vurdere om nye studietilbud er i overensstemmelse med UiB sine strategiske ambisjoner for kvalitet i utdanning og fakultetets langsiktige plan for studieportefølje. På bakgrunn av denne vurderingen gir komiteen en anbefaling om oppretting av studietilbud til utdanningsutvalget, som deretter gir en anbefaling til universitetsstyret.

De fakultetsvise studiekvalitetskomiteene oppnevnes av fakultetene og har ansvar for å vurdere om evaluerte program og årsstudier følger forskriftskravene, og gir sin vurdering om dette til fakultetsstyret. Fakultetsstyret vedtar reakkreditering eller gir pålegg om forbedring.

Eksterne fagfeller og representanter fra arbeidslivet

Nasjonale forskrifter krever at eksterne fagfeller og representanter fra arbeidslivet skal bidra i evalueringer, jf. Studiekvalitetsforskriften §2-1 (2). Disse er også relevante kilder når det gjelder systematisk innhenting av informasjon for å vurdere kvaliteten i alle studietilbud, jf. studietilsynsforskriftens §4-1 (4).

Alle studieprogram og årsstudier ved UiB skal ha oppnevnt personer utenfor institusjonen, som bidrar i kvalitetsutvikling og kvalitetskontroll: En ekstern fagfelle fra en UH-institusjon og en representant fra arbeidslivet (næringsliv, offentlig forvaltning, forskning, kulturliv, osv). Samme person kan være oppnevnt i flere program og studietilbud.

Ekstern fagfelle skal også bidra inn i den sentrale studiekvalitetskomiteen i forbindelse med oppretting av nye studietilbud.

2.4 ROLLER OG ANSVAR I STUDIEKVALITETSARBEIDET

Ansvar for det systematiske kvalitetsarbeidet i utdanningene følger de faglige rollene som beskrevet i tabellen nedenfor. Figuren viser de funksjonene som har et formelt ansvar i det systematiske kvalitetsarbeidet ved UiB.

Figur 2: Ansvarsroller for det systematiske studiekvalitetsarbeidet

De av fakultetene og utdanningene som er organisert på en annen måte enn det hovedmodellen i figuren viser, skal sørge for at alle ansvarsområdene i det systematiske kvalitetsarbeidet blir ivaretatt på en hensiktsmessig måte. Den som har ansvar, kan delegerer arbeidet.

Alle emner skal, i de semestrene det undervises i emnet, ha utpekt en emneansvarlig. Instituttleder peker ut emneansvarlig. Alle studieprogrammer og kortere studier, som årsstudier, skal ledes av et programstyre med en programstyreleder. Instituttleder utpeker programstyret og leder av det.

Ansvarlig	Oppgaver
Emneansvarlig	Har ansvar for:
	gjennomføring av emnet
	løpende vurderinger og bidrag til faglig videreutvikling av emnet og emnets plass i studieprogram
	emneevaluering i emnet minimum hvert tredje år etter oppsatt plan
	oppfølging av innspill og tilbakemeldinger fra studenter og kommunikasjon tilbake til studentene

Programstyreleder	Har ansvar for:
	kvalitet og helhet i studieprogrammet eller årsstudiet, og at krav i forskrifter er oppfylt gjennom det kontinuerlige og det systematiske kvalitetsarbeidet
	utarbeidelse av plan for emneevalueringer for emner som inngår i studieprogrammet
	programevaluering og evaluering av årsstudier etter oppsatt plan
	utarbeidelse av plan for og innhenting av innspill fra studenter og eksterne fagfeller og representanter fra arbeidslivet i evalueringene og at evalueringene blir fulgt opp
Instituttleder	Har ansvar for:
	utarbeidelse og videreutvikling av en langsiktig plan for studieporteføljen ved instituttet
	en helhetlig plan for evaluering av emner, studieprogram og årsstudier, samt oppfølging av disse, slik at instituttets studieportefølje følger lov- og forskriftskrav
	tilrettelegging for arbeid med utvikling av kvalitet i utdanning gjennom for eksempel samtaler, dialoger og møter om studiekvalitet, og deling av erfaringer fra vellykket kvalitetsarbeid for videre utviklingsarbeid
	tilrettelegging for kompetanseutvikling for undervisere og utdanningsledere i arbeidet med studiekvalitet
	rutiner for kunnskapsoverføring når programledelse eller emneansvar går fra en medarbeider til en annen
	instituttets årlige studiekvalitetsmelding
	sikring av studentinvolvering i prosesser og beslutninger med følger for studieprogram og læringsmiljø
Dekan	Har ansvar for å:
	sikre at fakultetets studieportefølje følger lov- og forskriftskrav
	utarbeide og videreutvikle en helhetlig og langsiktig plan for fakultetets samlede portefølje av studietilbud, som er i samsvar med UiBs strategiske ambisjoner
	lage en samlet tidsplan for systematisk gjennomgang av fakultetets studieprogramportefølje, med angivelse av årstall for ulike programevalueringer og oppfølging av disse
	legge fram sak om reakkreditering, oppretting og nedlegging av studieprogram for fakultetsstyret, og videresende søknad om oppretting og nedlegging av studieprogram til universitetsstyret
	sørge for forbedring av studieprogram etter programevalueringer, med bakgrunn i anbefaling fra fakultetets studiekvalitetskomité
	sikre god støtte til undervisere og fleksible rammer for varierte undervisnings- og vurderingsformer
	gjennomføre dialogmøter om utdanning med instituttene og delta i dialogmøte om utdanning med universitetsledelsen
	utarbeide en årlig studiekvalitetsmelding som legges frem for fakultetsstyret, med utgangspunkt i dialoger med instituttene
	sikre studentinvolvering i prosesser og beslutninger med følger for studieprogram og læringsmiljø
	sikre at kontakt med arbeids- og samfunnslivet blir ivaretatt og at arbeids- og samfunnsrelevansen av utdanningene blir synliggjort

Rektor	Har ansvar for:
	kvalitetssystemet for utdanning
	helheten av universitetets samlede portefølje med studieprogram og emner og at disse er i overensstemmelse med lov- og forskriftskrav
	tilrettelegging for en kollegial kultur for samarbeid om utdanningskvalitet, arbeid med studentaktiv læring og kontakt med arbeidslivet
	dialogmøter om utdanning med fakultetsledelsene med utgangspunkt i fakultetenes studiekvalitetsmeldinger
	den årlige studiekvalitetsmeldingen for universitetet med utgangspunkt i studiekvalitetsmeldingene fra fakultetene, som legges fram for universitetsstyret
	fremlegging av sak til universitetsstyret om oppretting og nedlegging av studieprogram, etter søknader fra fakultetene
	sikring av studentinvolvering i prosesser og beslutninger med følger for studieprogram og læringsmiljø

3 PROSESSBESKRIVELSE FOR UTVIKLING

Formålet med utviklingsdelen av kvalitetssystemet er å fremme kollegialt samarbeid om utvikling av kvalitet i utdanning. Dette baserer seg på kontinuerlig dialog og arbeid med studiekvalitet ved enhetene, langsiktig og strategisk utvikling av studietilbudet, en forskningsbasert tilnærming og erfaringsdeling fra kvalitetsutviklingstiltak. Arbeidet understøttes av løpende vurderinger på emne- og programnivå, regelmessige tilbakemeldinger fra studenter, årlige studiekvalitetsmeldinger på institutt, fakultets- og sentralnivå, samt årlige dialogmøter om utdanning mellom institutt- og fakultetsledelse, og mellom fakultets- og universitetsledelse.

Løpende evaluering på emne- og programnivå

Utviklingsarbeid med løpende evaluering, bør dokumenteres for enhetens felles hukommelse og videre arbeid med kvalitetsutvikling. Dette arbeidet danner grunnlaget for instituttets studiekvalitetsmelding. Det er ikke særskilt krav om årlig rapportering på emner og studieprogram.

Årlige studiekvalitetsmeldinger og dialogmøter

1. Instituttledelsen utarbeider en årlig studiekvalitetsmelding til fakultetsledelsen som gir en kort beskrivelse av utviklingsarbeidet med utdanningskvalitet og prioriteringer ved instituttet.

2. Fakultetsledelsen gjennomfører årlige dialogmøter med ledelsene ved instituttene, med utgangspunkt i instituttene studiekvalitetsmeldinger, og utarbeider studiekvalitetsmelding for fakultetet.

3. Universitetsledelsen gjennomfører årlige dialogmøter med fakultetene med utgangspunkt i fakultetenes studiekvalitetsmeldinger. På bakgrunn av disse utarbeides UiBs årlige studiekvalitetsmelding som blir presentert for utdanningsutvalget og universitetsstyret. Følgende tema skal omtales i fakultetenes og UiBs samlede studiekvalitetsmeldinger, i tillegg til eventuelle bestillinger fra universitetsledelsen:

- oppfølging av foregående års studiekvalitetsmelding
- hovedkonklusjoner fra dialogmøter
- gjennomførte og planlagte emne- og programevalueringer
- eventuelle endringer i fakultetets langsiktige plan for studieportefølje

- planer og prioriteringer med kopling til universitetets strategi og utviklingsavtalen med Kunnskapsdepartementet.

Omfanget av studiekvalitetsmeldingene fra institutt og fakultet kan variere og fakultetene kan gjennomføre dialogmøter med flere institutt samtidig.

Langsiktige planer for studieportefølje

Fakultetene skal ha faglig begrunnede langsiktige planer for en helhetlig og bred studieportefølje for alle fagområdene ved fakultetene. Planene skal være i overensstemmelse med UiB sine strategiske ambisjoner, og revideres ved behov. Eventuelle endringer i planene for studieporteføljen omtales i studiekvalitetsmeldingene.

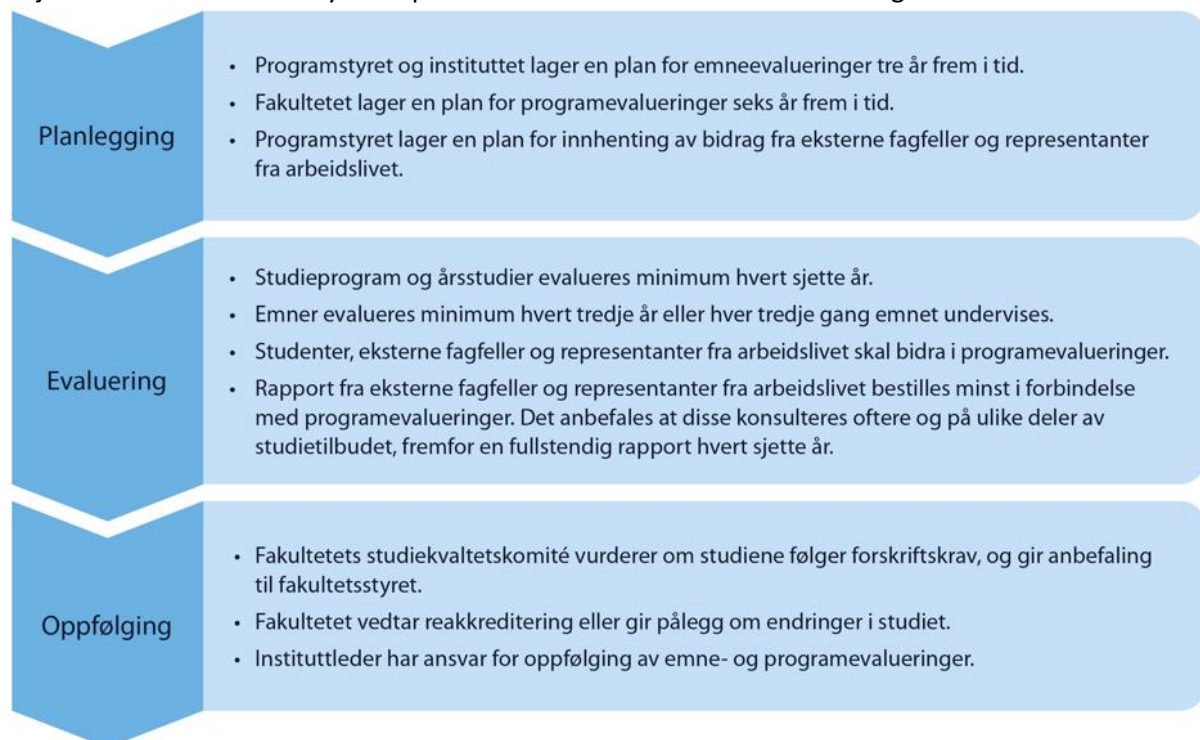
4 PROSESSBESKRIVELSE FOR KONTROLL OG SYKLISKE PROSESSER

Prosesen med evaluering og reakkreditering av det etablerte studietilbudet har som målsetting å ivareta og styrke kvaliteten i UiBs studieprogram og å sikre at det samlede studietilbudet tilfredsstiller kvalitetskravene beskrevet over.

I kontrolldelen av kvalitetssystemet inngår, i tillegg til evalueringer av emner og studier, også oppretting og nedlegging av studietilbud.

4.1 EVALUERING AV ETABLERTE STUDIETILBUD

Skjematisk beskrivelse av sykliske prosesser for kvalitetskontroll i utdanning:

Figur 3: Skjematisk beskrivelse av sykliske prosesser for kvalitetskontroll i utdanning

Emneevaluering

Alle emner skal evalueres minimum hvert tredje år eller hver tredje gang emnet undervises (for emner som undervises sjeldnere enn hvert år).

Emneevaluering skal omfatte:

- informasjon om oppfølging og eventuelle justeringer siden sist emneevaluering
- vurdering av faglig innhold, kobling til forskning på feltet og samsvar mellom emnet og studieprogrammene som emnet inngår i
- vurdering av pedagogiske valg, samsvar mellom emnets læringsutbyttebeskrivelse, undervisnings-, lærings- og vurderingsformer og refleksjon over studentens læring og gjennomføring som følge av disse valgene
- resultater fra studentevalueringer og eventuelt andre tilbakemeldinger som er aktuelle for emnet
- vurdering av samsvar mellom studentenes arbeidsmengde og studiepoenguttelling.
- I de tilfellene emnet har praksis eller andre ordninger for kontakt med arbeidslivet, skal det evalueres om ordningen fungerer tilfredsstillende.

Emneansvarlig har det faglige ansvaret for gjennomføringen av evaluering av emnet. Emneansvarlig leverer en rapport med oppsummering av resultatene og forslag til forbedringstiltak der det er aktuelt. Rapporten offentliggjøres sammen med hovedresultater fra studentevalueringene og en plan for hvordan rapporten skal følges opp. Instituttleder har det overordnede ansvaret for oppfølging av evalueringsrapporten.

Programevaluering

Alle studieprogram og årsstudium skal evalueres minimum hvert sjette år. Programevaluering skal sikre at kravene i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriftens er fulgt. UiB har utarbeidet en mal som er anbefalt å følge.

Programevalueringen skal resultere i en rapport som gir en vurdering av om forutsetningene i studiekvalitetsforskriftens §§ 3-1 til 3-3 og studietilsynsforskriftens kap. 2, jf. også § 4-1 (3), fortsatt er dekket i studieprogrammet, med særlig søkelys på endringer siden akkreditering eller sist reakkreditering.

Følgende punkt skal også omtales:

- en oppsummering av hvordan forrige evaluering ble fulgt opp
- etterlevelse av eventuelle nasjonale rammeplaner og retningslinjer for studiet
- innspill fra studenter og eksterne fagfeller og representanter fra arbeidslivet
- vurdering av rekruttering, gjennomføring, kandidatproduksjon og kontakt med arbeidslivet

Rapporten skal inneholde forslag til forbedringer der det er behov for det. Programstyreleder har ansvar for koordinering av arbeidet med evalueringen og innlevering av rapporten.

Evaluering av praksis

Praksis kan forekomme både som et eget emne eller være integrert i studieprogram. Praksis kan gjennomføres ved en institusjon, skole, organisasjon eller bedrift i Norge eller i utlandet. Det faglige ansvaret for praksis er det samme som for emner og studieprogram. Det skal inngås avtale for samarbeid om praksis mellom institutt/fakultet og praksissted.

Ansvar for kvalitetssikring av praksis og den eksterne samarbeidspartneren hvor praksis blir gjennomført, ligger til fagmiljøet som eier det aktuelle emnet eller programmet. Studentene skal evaluere praksis etter endt praksisopphold.

Reakkreditering av studieprogram

Når programevalueringen er gjennomført, skal fakultetets studiekvalitetskomité vurdere om det evaluerte studieprogrammet kan reakkrediteres, hvilket betyr at studieprogrammet fortsatt oppfyller lov- og forskriftskrav knyttet til studietilbud.

Studiekvalitetskomiteen skal gi fakultetsstyret en anbefaling om programmet kan reakkrediteres, eller anbefale forbedringer som anses som nødvendige for at programmet skal kunne reakkrediteres. På bakgrunn av anbefalingen vedtar fakultetsstyret enten at programmet kan reakkrediteres uten endringer, eller gir pålegg om endringer i studieprogrammet for å tilfredsstille forskriftskrav, med en tidsramme for ferdigstilling. Fakultetet eller instituttet vil da få instruks om å gjennomføre de nødvendige endringene og forbedringene innen den gitte tidsrammen, slik at kvaliteten i programmet gjenoprettes.

Evaluering av tverrfaglige og tverrfakultære studieprogram gjøres i samarbeid med de involverte fakultet eller institutt. Enheten hvor studieprogrammet er plassert, har ansvar for å koordinere samarbeidet.

Programstyret har ansvar for at alle involverte fag, fakulteter og enheter er tilstrekkelig opplyst og hørt i programevalueringen samt å sørge for at den lokale studiekvalitetskomiteen har all tilgjengelig informasjon i reakkrediteringsprosessen.

Den sentrale studiekvalitetskomiteen ved UiB kan, på eget initiativ eller etter særlig forespørsel, også foreta vurderinger av eksisterende studieprogram.

4.2 OPPRETNING AV NYE STUDIEPROGRAM OG NEDLEGGING AV STUDIEPROGRAM

Fakultetsstyret kan vedta å søke universitetsstyret om å opprette eller legge ned et studietilbud. Både oppretting og nedlegging av studietilbud skal være i overensstemmelse med UiB sin strategi og med eierfakultetets gjeldende langsiktige planer for sin studieportefølje.

Søknad om oppretting av nye studieprogram skal vise at krav fastsatt i studiekvalitetsforskriften og studietilsynsforskriften er oppfylt. Den sentrale studiekvalitetskomiteen vurderer om nasjonale forskriftskrav i nye studietilbud er dekket.

Normalt følges saksgangen som vist i figuren ved oppretting av nye studieprogram. Malene for programoppretting og søknad skal brukes ved alle nye programopprettinger.

Figur 4: Saksflyt for oppretting av studieprogram

Fakultetsstyret vedtar å søke om oppretting og nedlegging av studieprogram med utgangspunkt i fakultetets strategiske plan for studieporteføljen. Endelig søknad om oppretting av nye studieprogram skal vurderes av den sentrale studiekvalitetskomiteen, som gir sin anbefaling om oppretting til utdanningsutvalget. Utdanningsutvalget gir anbefaling om oppretting og nedlegging av studieprogram til universitetsstyret. Universitetsstyret fatter endelig vedtak om oppretting og nedlegging.

5. TVERRFAKULTÆRE STUDIEPROGRAM

Reglene for oppretting, drift, kvalitetsutvikling og evaluering av tverrfakultære program er de samme som for de øvrige studieprogrammene ved UiB. Fordi det er flere fakulteter involvert, er det viktig med en tydelig ansvarsfordeling mellom fakultetene.

Det må klargjøres hvilket fakultet som skal være administrativt ansvarlig for programmet. Ansvarlig fakultet oppnevner et programstyre. Andre institutt og fakultet som bidrar til programmet, skal være representerte i programstyret. Medlemmene plikter å rapportere om møtene i programstyret til ledelsen ved eget institutt og fakultet. Gjennom deltakelse i programmet forplikter samarbeidsfagmiljøene seg til å gi undervisning etter fastlagt syklus i de emnene som inngår i studieplanen for hele programperioden. Emner som inngår i tverrfakultære program, stiller større krav til timeplanleggingen, og samarbeidende fakultet bør ta hensyn til dette.

6. LÆRINGSMILJØ

Læringsmiljøutvalg

Læringsmiljøutvalget (LMU) ved UiB er oppnevnt i samsvar med lov om universiteter og høyskoler § 4-3, pkt. 3. LMU er et rådgivende organ som har ansvar for å følge opp spørsmål knyttet til universitetets fysiske og psykososiale læringsmiljø. LMU utarbeider, oppdaterer og følger opp UiBs handlingsplan for styrking av læringsmiljøet.

Rapporter om læringsmiljø

LMU blir orientert to ganger i året om omfang og type innmeldinger som gjelder det fysiske og sosiale læringsmiljøet. Innmeldingene kommer fra Si fra, HMS-avvikssystemet og andre kanaler.

Si fra er et system for studenter og ansatte som ønsker å gi melding om negative og positive forhold knyttet til læringsmiljø. Systemet inneholder rutiner for mottak og behandling av og rapportering om meldingene. Innmelding skjer elektronisk via nettskjema. Meldingene behandles av egne mottaksgrupper på fakultetsnivå som fordeler oppfølging av sakene til rett instans. Saker som blir markert som alvorlige, behandles først på institusjonsnivå, før eventuell videresending til fakultetsnivå.

Læringsmiljøpris

UiB deler årlig ut læringsmiljøprisen etter vedtak i LMU. Alle studenter eller studentorganisasjoner kan nominere kandidater. Formålet med prisen er å anerkjenne miljø eller enkeltpersoner ved UiB som har lyktes i å legge forholdene spesielt godt til rette for læring gjennom faglig, pedagogisk og sosial innsats, eller gjennom tilrettelegging av det helhetlige læringsmiljøet

Studentombud

Studentombudet er en uavhengig bistandsperson som har som oppgave å gi studenter ved UiB råd og hjelp i saker knyttet til studiesituasjonen. Studentombudet skal påse at sakene får en korrekt og forsvarlig behandling, og at studentenes rettigheter blir ivaretatt. Ombudet har taushetsplikt, og det er uforpliktende å ta kontakt.

Studentmedvirkning

UiB og alle fakultetene har ansvar for at den kompetansen som studentdemokratiet representerer gjennom fagutvalg, studentutvalg og studentråd mv., blir brukt i arbeidet med studiekvalitet på alle nivå av organisasjonen. Studentmedvirkning er integrert i alle prosesser av betydning for kvalitetsarbeidet. Det er krav om at studenter er representert med minst 20 % av medlemmene i alle vedtaksorgan.

Fysisk og digital infrastruktur

Fakultetene og universitetet sentralt har ansvar for støttesystem og infrastruktur for undervisningsaktivitetene. Viktige støttesystem i denne sammenhengen er tjenestene ved Universitetsbiblioteket, Studieavdelingen, Eiendomsavdelingen og IT-avdelingen.

Mentorordning

UiB tilbyr mentorordning til alle førsteårsstudenter i gradsstudier. Formålet med mentorordningen er å bidra til at nye studenter raskere blir faglig og sosialt integrert i studiet og studiemiljøet, og at overgangen fra videregående skole til universitet blir enklere. Mentorene er erfarne studenter ved samme studieprogram som førsteårsstudentene. Mentorordningene er vanligvis organisert som faste grupper der studenter og en eller flere mentorer møtes jevnlig, men det kan være variasjoner i hvordan fakultetene organiserer ordningen.

Tilpassing av klinisk undervisningsaktivitet ved Institutt for klinisk odontologi, UiB, i forbindelse med innføring av ny studieplan for odontologi (KUSP-rapporten)

Innholdsfortegnelse

1. Bakgrunn	2
1.1 Hensikt	2
1.2 Mandat	2
1.3 Organisering av prosjektet.....	2
2. Mål for prosjektet	3
2.1. Hovedmål	3
2.2. Resultatmål	3
2.3. Effektmål	3
3. Generelle synspunkter på klinisk undervisning i ny studieplan	4
3.1. Organisatoriske og administrative aspekter	4
3.1.1. Generelle aspekter på organisatorisk og administrative modell	4
3.1.2. Generelle mulige faglige gevinster og faglig utbytte ved en mer fleksibel organisatorisk modell.....	4
3.1.3. Generelle undervisningsmessige effektiviseringsgevinster ved en mer fleksibel organisatorisk modell	5
3.2. Beslutningsansvar i tverrfaglig klinisk undervisning	5
3.2.1. Generelle aspekter på beslutningsansvar i tverrfaglig klinisk undervisning	5
3.2.2. Mulige faglige gevinster ved å tydeliggjøre beslutningsansvar	5
3.2.3. Undervisningsmessige effektiviseringsgevinster ved å tydeliggjøre beslutningsansvar	5
3.3. Undervisningsvolum	6
3.3.1. Generelle aspekter på undervisningsvolum	6
3.3.2. Mulige faglige gevinster ved et rammeverk for undervisningsvolum relatert til studiepoeng	6
3.3.3. Undervisningsmessige effektiviseringsgevinster ved et rammeverk for undervisningsvolum relatert til studiepoeng.....	6
4. Forslag til tiltak	6
4.1. Tverrfaglig samarbeid om klinisk undervisning	7
4.2. Emnespesifikke problemstillinger med tiltak i timeplan (TP)	11
4.3. Teknisk og administrativt	14
4.4. Vurdering av studenter	16
4.5. Obligatorisk klinisk undervisning	17
4.6. Teoretisk undervisning	19
5. Vedlegg	21

1. Bakgrunn

Instituttleder Asgeir Bårdsen ved Institutt for klinisk odontologi (IKO) har vurdert et behov for å evaluere og tilpasse klinisk undervisning til den nye studieplanen for odontologi. En arbeidsgruppe ble oppnevnt for å utrede og foreslå tilpassinger innenfor rammene av ny studieplan. Arbeidsprosessen ble innledet med en inventering og utredning av hvordan nåværende klinisk undervisning kunne harmonere med ny studieplan for odontologi, etterfulgt av en sammenstilling og skissering av endringsforslag ut fra problemstillinger og synspunkt som ble hentet inn gjennom samtidsanalyser.

1.1 Hensikt

Hensikten med prosjektet er å utarbeide forslag til gjennomføring av klinisk undervisning for studentene ved IKO. Undervisningen skal stimulere til best mulig læring innenfor et rammeverk definert av ny studieplan i odontologi, og ta hensyn til tilgang på pasienter, undervisere og undervisningsareal. Forslagene skal øke kvaliteten av klinisk undervisning og muliggjøre bedre nyttiggjørelse av pasienter, kliniske veiledere og undervisningsarealer gjennom undervisningsåret.

1.2 Mandat

- Utrede hvordan klinikkarealene benyttes opp mot læringsaktivitet¹ i klinikken
- Utrede behandlingsbehov hos pasientene
- Utrede sammenhengen mellom klinisk læringsaktivitet og personalressurser i undervisning
- Utrede sammenhenger mellom behandlingsbehov hos pasientene og læringsbehov hos studentene
- Foreslå tiltak for bedre utnyttelse av klinikkarealene
- Foreslå tiltak for bedre utnyttelse av personalressurser i undervisning
- Foreslå tiltak for bedre pasientflyt
- Levere rapport innen juli 2024

1.3 Organisering av prosjektet

Oppdragsgiver: Institutt for klinisk odontologi ved ledergruppen

Prosjekteier: Instituttleder

Leder av arbeidsgruppen: Dagmar Fosså Bunæs

Arbeidsgruppens sammensetning:

Førsteamanuensis Dagmar Fosså Bunæs

Professor Athanasia Bletsa

Overtannlege Stig Løvold

¹ læringsaktivitet: klinisk arbeid, pasientkommunikasjon, vurdering og tilbakemelding

Spesialtannlege Kjetil Reisegg

2. Mål for prosjektet

2.1 Hovedmål

Den overgripende målsetningen med prosjektet er å forslå endringer i klinisk undervisning for å oppnå undervisningsmessige gevinster i tråd med ny studieplan i odontologi. Hensikten med endringene er først og fremst faglige gevinster for studentene, men også gevinster i form av tydelige rammer for klinisk undervisning for studenter og personale, samt bedre flyt og behandling av pasienter ved studentklinikken. Hovedmålet for studentene er en utdanning som trinnvis gjør dem rustet til et livslangt klinisk virke som tannlege, for personalet en arbeidsplass der de trygges i sin pedagogiske rolle i klinisk undervisning, for pasienter en forutsigbar behandling av høy kvalitet og for organisasjonen en utdanning av høy kvalitet med forutsigbar og bærekraftig utnyttelse av pasienter og lærerkrefter.

2.2 Resultatmål

Prosjektets resultatmål er å utarbeide forslag til endringer i klinisk undervisning for tannlegestudentene som gir faglige gevinster. Forslagene skal beskrives undervisningsmessig og organisatorisk.

2.3 Effektmål

- økt oversikt over studentenes kliniske ferdigheter
- økt forutsigbarhet i klinisk undervisning
- styrket trinnvis klinisk læring og modning
- økt ansvar for egen læring
- økt ansvar for hele pasienten
- økt tverrfaglig undervisning
- forbedret læringsmiljø
- forbedrede undervisningskrav
- bedre samsvar mellom tid i klinikk og kliniske krav
- forbedret tilbakemeldinger til studenter
- forbedret kommunikasjon mellom studenter og undervisere
- styrket koordinering av pasienttildeling
- økt ressursutnyttelse av pasientmasse
- forbedret pasientflyt
- forbedret tildeling av pasienter
- forbedret pasientbehandling
- organisering av klinisk undervisning i tråd med gjeldende organisasjonsstruktur
- styrket samarbeid mellom fagområder
- forbedret kommunikasjon mellom fagområder
- mindre seksjonsvis undervisning
- økt ressursutnyttelse av undervisere
- økt ressursutnyttelse av undervisningsareal

3. Generelle synspunkt på klinisk undervisning i ny studieplan

Gjennom prosessen med å arbeide frem forslag til tilpassinger av klinisk undervisning i ny studieplan, har det kommet frem aspekter som er sammenfallende og uavhengig av spesifikke problemstillinger og konkrete forslag til tiltak. I dette avsnittet beskrives disse overordnede aspektene, samt felles gevinster og ulemper. Dette er problemer som enten gjelder strukturelle og administrative forhold ved IKO, uklare ansvarlinjer knyttet til tverrfaglige emner eller manglende samsvar mellom faktisk undervisningsmengde og emnespesifikke studiepoeng.

3.1 Organisatoriske og administrative aspekter

Noe av bakgrunnen for den nye studieplanen var en svært stor arbeidsbelastning for tannlegestudentene de siste studieårene og liten tid til selvstudier, u hensiktsmessig pasientflyt, dårlig utnyttelse av pasienttilgang og arbeidskraft i studentklinikken og liten tverrfaglig interaksjon. Hovedmålsetningen med studieplanen er å redusere arbeidsbelastningen for studentene de siste studieårene, å øke faglig interaksjon og gjøre pasientbehandlingen i kliniske fag mer helhetlig med pasienten i fokus. Fra høsten 2024 er den nye studieplanen innrullert for alle tannlegestudenter ved IKO. Til tross for at studieplanen kan tilsies å være implementert, forutsetter gjennomføring i tråd med planens intensjon kontinuerlig evaluering og omstrukturering. Endringer som størrelse på studentkull, pasienttilstrømming, arbeidskraft og økonomiske rammer krever vedvarende tilpassinger for å sikre god kvalitet i undervisningen. Dette forutsetter en fleksibel og robust organisering av klinisk undervisning med et overordnet mål om å utdanne best mulig tannleger.

3.1.1 Generelle aspekter ved den organisatoriske og administrative modellen

Den organisatoriske modellen ved IKO bygger på et organisasjonsutviklingsprosjekt fra 2011. Organiseringen av seksjonsvis arbeidskraft i klinikkene reduserer oversikten over tilgjengelige menneskelige ressurser og skaper skjev arbeidsbelastning for personalet mellom seksjonene. Seksjonsvis personalansvar for kliniske lærere vurderes som en hindring for tverrfaglig klinisk undervisning og utnyttelse av arbeidskraft i klinikken. Hvis den organisatoriske modellen skal være levedyktig, bør det arbeides for økt ressursutnyttelse av personale og pasienter mellom seksjoner, samt arbeides for holdningsendring og kunnskap blant ansatte og studenter om at fagområder ikke tilsvarer en organisatorisk inndeling i seksjoner.

3.1.2 Mulige faglige gevinster og utbytte ved en mer fleksibel organisatorisk modell

- økt tverrfaglig undervisning og samhandling
- økt oversikt over klinisk undervisning
- ressurs-rasjonalisering i den kliniske undervisningen
- forbedret pasientflyt
- økt mulighet til å fordele kliniske lærere
- redusert sårbarhet ved fravær
- bedre utnyttelse av pasientmassen
- mer helhetlig pasientbehandling

3.1.3 Generelle undervisningsmessige effektiviseringsgevinster ved en mer fleksibel organisatorisk modell

Oppmuntring til samarbeid og samordning av klinisk undervisning på tvers av fagseksjoner vil øke kvaliteten på klinisk undervisning og rasjonalisere pasientbehandling. Det vil bedre speile den kliniske hverdagen som tannlegestudentene vil møte etter endt utdanning og kunne rasjonalisere og aktivisere klinisk undervisning.

3.2 Beslutningsansvar i tverrfaglig klinisk undervisning

Økt tverrfaglig behandling der studentene i større grad skal behandle hele pasienten er hovedmålsetning i ny studieplan. Pasientenes sitt behandlingsbehov skal i stor grad være retningsgivende for studentenes undervisning og fagspesifikke mengdekrav skal være mindre styrende. Dette kommer blant annet til uttrykk ved innføring av totalbehandlingsklinikken og tverrfaglige emner.

3.2.1 Generelle aspekter på beslutningsansvar i tverrfaglig klinisk undervisning

Under paraplyen tverrfaglige emner eksisterer spesifikke kliniske fag med sine respektive mengdekrav. Disse kravene eies av hvert enkelt fagområdet og overstyres ikke av emneansvarlig i tverrfaglige emner. Muligheten til å utøve fagproteksjonisme er dermed en hindring for tverrfaglig klinisk undervisning. De samlede mengdekravene i tverrfaglige kliniske fag er for liten grad samstemte og kalibrerte i forhold til studentenes faktiske kliniske undervisningstid, pasientenes behandlingsbehov, og tilgang av lærerressurser og arbeidsenheter i klinikken. Det er dermed behov for å tydeliggjøre beslutningsansvaret for både kliniske krav og vurderingsgrunnlag i tverrfaglige emner. Dette vil kunne bidra til å sikre både en harmonisk vektning av delfag og sikre at kravene realistisk kan innfris for studentene innenfor tilgangen av undervisningstid og pasient- og lærerressurser.

3.2.2 Mulige faglige gevinster ved å tydeliggjøre beslutningsansvar

- styrket klinisk undervisning
- forbedret læringsmiljø
- økte diagnostiske ferdigheter
- økt aktivitet i den kliniske undervisningen
- forbedret pasientflyt
- øke ansvar for egen læring
- økt ressursutnyttelse av pasientmassen
- økt ressursutnyttelse av lærerkrefter
- økt benyttelse av kvalitative vurderinger

3.2.3 Undervisningsmessige effektiviseringsgevinster ved tydeliggjort beslutningsansvar

Kalibrerte og nedjusterte fagspesifikke emnekrav og større vekt på generiske ferdigheter og helhetlige kliniske ferdigheter vil redusere fagspesifikk vektning i tverrfaglige emner og redusere unødvendig stress hos tannlegestudentene. Det vil føre til en bedre utnyttelse av pasientmassen og i større grad lære tannlegestudentene kliniske ferdigheter hverdagen som fremtidens tannlege vil kreve.

3.3 Undervisningsvolum

Ny studieplan har som intensjon å redusere arbeidsbelastningen til studentene de siste studieårene og redusere forelesninger i tidsrommet mellom klinikkøker. Den totale arbeidsmengden avgjøres av summen timeplanfestet undervisning (klinisk undervisning, obligatoriske kliniske seminarer, forelesninger) og tid forventet brukt på egenstudier. Studiepoeng i et emne skal reflektere reell arbeidsmengde.

3.3.1 Generelle aspekter ved undervisningsvolum

Det har til nå trolig ikke lyktes å redusere arbeidsbelastningen for studentene. En av årsakene er at studiepoeng for ulike emner ikke har samsvart med volumet på timeplanfestet undervisning og forventet tidsbruk på egenstudier. Et utydelig rammeverk for arbeidsmengden et emne faktisk omfatter skaper en skjevhet mellom emner. Denne ubalansen skaper store ulikheter i arbeidsbelastning mellom emnene, noe som ikke kommer frem i emnebeskrivelser, studiepoeng eller studieplan. I tillegg kan studentene sitte igjen med en arbeidsbelastning som overstiger de forespeilede 30 studiepoeng per semester. Det er et behov for bedre definert undervisningsvolum i emnene som faktisk speiler antall studiepoeng. Se også *punkt 4.6*.

3.3.2 Mulige faglige gevinster med et rammeverk for undervisningsvolum relatert til studiepoeng

- økt helhetlig læring
- mindre overlappende undervisning
- redusert pålessing av undervisning i curriculum
- økt tverrfaglig interaksjon
- jevnere arbeidsbelastning
- mer forutsigbar undervisning

3.3.3 Undervisningsmessige effektiviseringsgevinster ved et rammeverk for undervisningsvolum relatert til studiepoeng

Definert undervisningsvolum per studiepoeng vil øke aktiviteten i klinisk undervisning, effektivisere undervisningen og skape økt tverrfaglig interaksjon. Forelesninger som går ut over klinisk undervisning vil i større grad unngås og frigjøre mer tid til klinisk undervisning, økt ansvaret for egen læring og bedre utnyttelse av undervisningspersonale.

4. Forslag til tiltak

I utredningsarbeidet kom det frem sammensatte problemstillinger som berører klinisk undervisning. Å skille reelle problemstillinger ved ny studieplan fra hva som skyldes innkjøringsproblemer og at kull 2020-2025 er ekstra stort har gjort utredningen utfordrende. Det konkluderes med at det er behov for å gjøre justeringer for å øke kvaliteten av klinisk undervisning i ny studieplan, men presiseres at kontinuerlige vurderinger og tilpassinger vil kreves. Dette forutsetter et vedvarende engasjement fra personalet og at det overordnede målet på IKO er å utdanne gode tannleger rustet for et livslangt virke.

Forslagene til tilpassinger og beslutningsmyndigheten for de ulike tiltakene ligger på ulike nivåer i organisasjonen. De fleste beslutninger husholder IKO selv og er innenfor rammene av implementert studieplan, mens enkelte forslag ligger på fakultetsnivå og må opp i Programutvalget (PU). Noen av tiltakene er på siden av mandatet da det berører teoretisk undervisning, men der teoretisk og klinisk undervisning påvirker hverandre er problemstillinger vurdert og tiltak skissert.

4.1 Tverrfaglig samarbeid om klinisk undervisning

Klinisk undervisning der studentene skal behandle hele pasienten med større ansvar for egen læring krever gradvis innøving av kliniske ferdigheter og klinisk modning. Tannlegestudentene starter med fagspesifikk klinisk undervisning 3. studieår og med tverrfaglig klinisk undervisning 4. studieår i emnet OD4KLIN. Tverrfaglig undervisning på 5. studieår skjer i OD5KLIN og bygger på kunnskapen studentene har tilegnet seg i OD4KLIN.

4.1.1 Problemstilling

Ressursfordeling

Emneansvarlig i fagspesifikke kliniske emner er knyttet til samme fagseksjon som de kliniske underviserne i emnet. Den emneansvarlige arbeider i samme seksjon som lærerne og har ofte personalansvar for disse. I tverrfaglige emner har emneansvarlig et koordinerende faglig ansvar uten å nødvendigvis ha fagspesifikt ansvar eller personalansvar. Dette innebærer at lærerressursene i tverrfaglige emner blir sårbare for interne prioriteringer og allokeringer av lærerressurser internt på seksjoner. Spesielt på seksjoner med lite i bemanning prioriteres lærerressurser i større grad i fagspesifikk undervisning. Dette har vært en utfordring i allmennklinikken i gammel studieplan og er et utfordringsbilde som fortsetter i totalbehandling. Samtidig må måltall for kliniske lærere sees i lys av studentenes ferdighetsnivå; sammenlignet med en student på 7. semester forventes det større grad av selvstendighet ved tekniske prosedyrer av en student på 10. semester.

Trinnvis tverrfaglig undervisning

Tverrfaglig og helhetlig klinisk undervisning er i ny studieplan implementert fra 7. semester, med en markert overgang fra fagspesifikk klinisk undervisning på 6. semester. Overgangen fra 3. til 4. studieår med booking av stoler har vist seg å være krevende for både studentene og kliniske undervisere. Noe skyldes et stort 4. kull (2020-2025), mens andre utfordringer skyldes administrative utfordringer. Likevel er studentenes manglende kliniske erfaring og deres behov for trygge læringsmiljø på 7. semester en reell problemstilling som ikke endres ved redusert kullstørrelse.

En annen problemstilling er at studieplanen ikke skiller mellom tverrfaglig undervisning på kull 4 og 5. Det forventes at studentene i løpet av kull 5 skal kunne ta betydelig mer ansvar for egen læring og for pasientene de behandler sammenlignet med studenter på 4. kull. De skal også da etablere et faglig samarbeid med tannpleiestudenter. Ved tverrfaglig samhandling forventes det at studentene utnytter sine kliniske økter på en rasjonell måte, spesielt på siste studieår. Det speiler ikke klinisk virkelighet når en

student på kull 5 bare kan utføre behandling i en fagdisiplin på en pasient som er til behandling en hel klinisk økt.

Det har også vært utfordrende å få studenter til å hospitere på spesialistklinikken, noe som har gjort det vanskelig å få assistanse under kirurgiske prosedyrer for spesialistkandidater. Å basere kirurgiassistanse på avbud i studentklinikken gir ikke forutsigbarhet. Manglende kommunikasjon mellom spesialistklinikken og studentklinikken om undervisningsfrie perioder for studenter og aktivitet på spesialistklinikken underbygger problemstillingen.

Det er ikke tydelig kommunisert at stoler tilgjengelig for booking for kull 4 og 5 på Klinikk for Oral kirurgi og oral medisin.

Pasientflyt

Som følge av begrensede lærerressurser blir stoler blokkert. I tillegg gjør fagspesifikke mengdekrav at studentene selekterer pasienter med spesifikke problemstillinger. I sum gjør dette at bookingen ikke fungerer etter intensjon uavhengig av tekniske utfordringer. Flaskehalser oppstår i klinikken og skaper ventelister på seksjoner der pasienter har diagnoser og behandlingsbehov som ikke studentene prioriterer, samtidig som andre seksjoner mangler egnede pasienter til studentene. Dette medfører en utfasing av helhetlig behandlingsforløp for totalbehandlingspasienter. Når faglærere heller ikke har muligheter til å godkjenne enklere prosedyrer som allmenntannleger skal beherske, reduseres aktiviteten i klinikken og pasienter kan havne på unødvendige ventelister.

I ny studieplan skal studentene selv undersøke pasienter for å øke diagnostiske ferdigheter og for å redusere fagsilo tenkning. Behandlingsbehovet til pasientene på IKO varierer i vanskelighetsgrad og mange pasienter har behandlingsbehov med kompliserte faglige problemstillinger. Det er manglende samsvar mellom behandlingsbehovet til pasientene som blir undersøkt av studenter på Oral diagnostikk og studentenes sitt læringsbehov og ferdighetsnivå.

4.1.2 Tiltak

Ressursfordelinger

Det foreslås en forhåndsdefinert brøk som fordeler tilgjengelige stoler/undervisere inn i emner basert på antall studenter som skal ha undervisning. Slik vil tilgang på lærere og stoler bli mer rettferdig fordelt mellom emner og studentkull. Et eksempel: Høsten 2024 er det totalt 36 studenter på kull 4 og 54 studenter på kull 5. Formiddagen skal tre grupper ha OD4KLIN og en gruppe ha OD5KLIN; vil si at 27 studenter i OD4KLIN 4 og 14 studenter i OD5KLIN skal booke stoler. Kull 4 studentene utgjør 66 % (27 av 41 studenter) og kull 5 34% av totalt antall studenter som skal kunne booke. Da skal fagområdet ha 56% av stolene allokert til OD4KLIN og 34% av stolene allokert til OD5KLIN. Tilsvarende bør fordelingen av kliniske undervisere være på hver seksjon, med forbehold om at lavere kull gjerne vil kunne trenge høyere lærertetthet enn viderekomne kull. En slik fordeling vil sikre at undervisningen i tverrfaglige emner i mindre grad avhenger av kullstørrelse og fluktuasjoner i lærerbemanning, samt at allokering av undervisere til fagspesifikk undervisning ikke går på bekostning av klinisk undervisning på eldre kull.

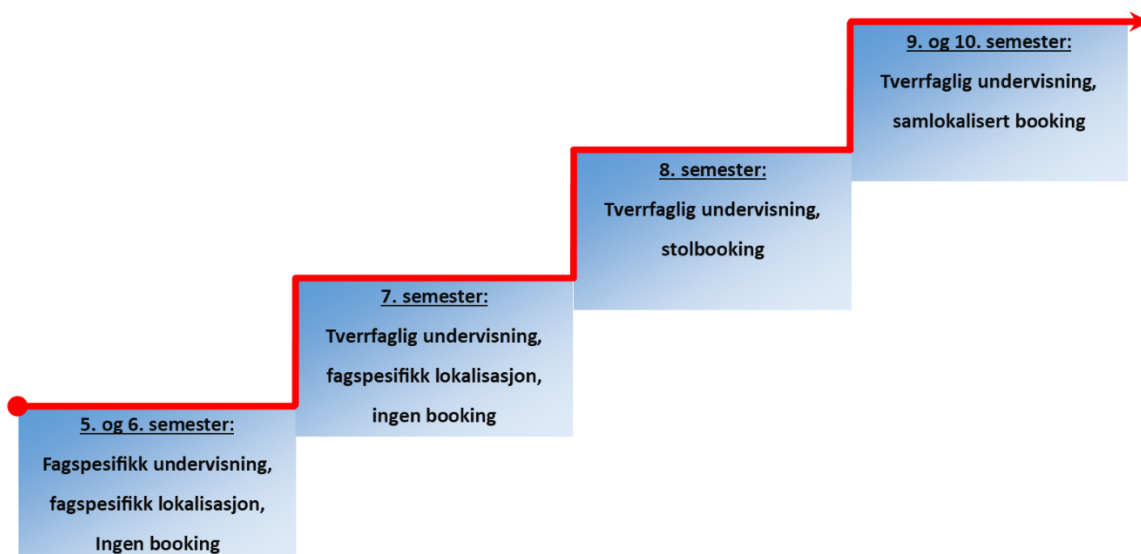
Hvis tilgang på kliniske undervisere, pasienter og antall stoler begrenser tverrfaglig undervisning i OD4KLIN og OD5KLIN, må dyadeundervisning etableres i fagspesifikke emner (Tabell 1). Hver seksjon må utarbeide sine egne kliniske rutiner for dyade undervisning og iverksette dem når antall studenter og antall undervisere krever denne undervisningsformen. Det samme hvis tilgang på pasienter begrenser undervisningen både i fagspesifikke og tverrfaglige emner. Se også *punkt 4.2.2*.

Trinnvis tverrfaglig undervisning

På 7. semester foreslås et overgangssemester uten stolbooking der kliniske økter i OD4KLIN skjer gruppevis på definerte fagområder. Der skal studentene behandle både nye totalbehandlingspasienter og fortsette med resterende behandling fagspesifikke pasienter fra 5. semester. Se også 4.2.2.

Målet med ny studieplan er bedre utnyttelse av både kliniske veiledere og pasientmasse, samt at studentene i større grad skal ta ansvar for egen læring. Det må defineres kliniske prosedyrer som skal kunne godkjennes av lærerkorpset (alle er tannleger) i sin helhet for å rasjonalisere klinisk undervisning og pasientbehandling. Dette er spesielt aktuelt ved gingivitt og milde former for periodontitt. Kariologi og protetikk må definere et samarbeid om klinisk veiledning og kliniske krav basert på rasjonelle faglige vurderinger.

Om booking og klinisk veiledning skal skje på fagspesifikke klinikker eller samlokalisert på definerte OD5KLIN-arealer med tilknyttede faglærere er ikke definert i ny studieplan. Utdanning av tannleger som i økt grad behandler hele pasienten er et overordnet mål. Det kan derfor være fornuftig å etablere en læringsstige som inkluderer samlokalisasjon på 5. studieår for å gi økt tverrfaglig samhandling, pasientflyt og utnyttelsen av lærerkrefter. Dette forutsetter kalibrerte kliniske undervisere, tilgjengelig areal, og et funksjonelt calling system. Samarbeidet med tannpleierstudentene skal også videreføres og styrkes i OD5KLIN. Dette samarbeidet må videreføres i planleggingen av ny studieplan for tannpleierstudiet.

Figur 1. Organisering av tverrfaglig klinisk undervisning for tannlegestudenter 7.-10. semester for gradvis å styrke tverrfaglig undervisning, helhetlig pasientbehandling og klinisk modning

I dag er kun assistanse under kirurgi på spesialistklinikken definert som læringsaktivitet i OD4KLIN og OD5KLIN. Å observere og assistere annen klinisk aktivitet på spesialistklinikken tilfører studentene også viktige generiske ferdigheter. Hospitering foreslås derfor som en overordnet læringsaktivitet i OD4KLIN og OD5KLIN. Dette må da inn i emnebeskrivelsene. Da må booking av kirurgiassistanse og hospitering på spesialistklinikken etableres. Det må også avklares om hospitering er noe som studentene forventes å gjøre på disponible eller rullering på økter de er satt opp med klinikk.

Det må formidles tydelig at stoler er reservert for booking og pasientbehandling i OD4KLIN og OD5KLIN på Klinik for Oral kirurgi og oral medisin slik at dette når ut til studenter og personale.

Pasientflyt

Det er nødvendig å styrke faglig og administrativ koordineringen av pasienter fra diagnostikk og inn i klinikkene, både til fagspesifikk undervisning og til totalbehandling. Pasientenes behandlingsbehov skal harmonere med studentenes kliniske ferdigheter og deres læringsbehov. Studentene skal ikke kunne sette pasienter opp til seg selv og bør ikke lenger ha mulighet til å kunne overføre pasienter seg imellom. Dette for å kvalitetssikre klinisk undervisning og pasientbehandling, for å unngå uheldig pasientsелеksjon og for å redusere konkurranse mellom studenter. Det vurderes ikke som en ulempe at studentene undersøker pasienter på diagnostikk som de selv ikke får behandlet i totalbehandling fordi flere kliniske undersøkelser gir økt undersøkelses- og pasienterfaring. Ved oppstart 7. semester er det likevel naturlig at studentene får tildelt et visst antall av pasientene som de selv har undersøkt på Oral diagnostikk for å få tilstrekkelig pasientgrunnlag til å starte opp med totalbehandling.

En tannhelsesekretær som fungerer som en koordinerende administrator mellom diagnostikk og totalbehandling vil kunne fungere som et bindeledd mellom Oral diagnostikk og klinikken i 2. etasje. Det er naturlig å etablere samarbeid om pasientlogistikk mellom denne tannhelsesekretæren og seksjonstannhelsesekretærene. Et slikt samarbeid vil styrke pasientflyt og klinisk undervisning. Likevel presiseres det at distribusjon og tildeling av pasienter krever grundige faglige vurderinger. I pasientenes statusfelt må diagnoser og vanskelighetsgrad være klart definert for kunne tilpasse klinisk undervisning og pasientbehandling. Statuslinjene skal være styrende for tildeling av pasienter og må være kvalitetssikret av fagpersoner. Fordi pasientbehandling i prinsippet skal foregå gjennom tverrfaglig behandling er det naturlig å få på plass en tverrfaglig overtannlege som sammen med tannhelsesekretærer, Oral diagnostikk og overtannlege på fagseksjonene skal ivareta tverrfaglig samhandling og pasientflyt i OD4KLIN og OD5KLIN.

Økt myndighet for kliniske lærere til å gjøre godkjenninger utover tilhørende fagseksjon vil også kunne redusere ventelister og effektivisere pasientbehandling. Som nevnt,

forutsetter dette avklarte rammer for beslutningstaking og et arbeid med økt kalibrering av kliniske undervisere.

4.1.3 Faglige gevinster og utbytte

- økt forutsigbarhet i klinisk undervisning
- styrket trinnvis klinisk læring og modning
- styrket tverrfaglig undervisning
- styrket samhandling mellom fagområder
- forbedret læringsmiljø
- forbedret kommunikasjon mellom fagområder
- forbedret pasientflyt
- styrket koordinering av pasienttildeleg
- økt vektig av kvalitative ferdigheter
- økt forutsigbarhet i klinisk undervisning
- styrket trinnvis klinisk læring og modning
- økt ansvar for egen læring
- økt ansvar for hele pasienten
- økt tverrfaglig undervisning
- forbedret kommunikasjon mellom studenter og undervisere
- økt ressursutnyttelse av pasientmasse
- økt ressursutnyttelse av undervisere
- økt ressursutnyttelse av undervisningsareal

4.1.4 Mulige ulemper

- redusert kalibrering av undervisere
- redusert teknisk øvelse for kull 3
- utfordringer ved samhandling og samarbeid

4.1.5 Beslutningsnivå

IKO.

4.2 Emnespesifikke problemstillinger med tiltak i timeplan (TP)

I utredningsarbeidet kom det frem ulike problemstillinger for spesifikke emner. Enkelte av problemstillingene er konkrete, mens andre er deler av et mer komplekst utfordringsbilde. Fellesnevneren for problemstillingene i dette avsnittet er at samtlige tiltak involverer TP.

4.2.1 Problemstilling

OD3KJEVE

Det pedagogiske utbyttet av forelesingene oppfattes som redusert fordi ferdighetskurset kommer etter forelesningene.

OD4KJEVE

Emnet går over 6. og 7. semester der fire uker klinikk ligger i uke 19-22 på 6. semester. Dette er en periode med stort undervisningstrykk på klinikken og begrenset mulighet til å

ha pasientbehandling og klinisk veiledning. Å spre klinisk undervisning med et avbrekk på fire måneder skaper også lite kontinuitet i klinisk undervisning for studentene.

OD4TEMA og OSKE

Implantaveko er en del av OD4TEMA og er lagt til uken før eksamen i OD4TEMA. OSKE er plassert uken etter OD4TEMA. I sum gjør dette at studentene får liten tid til å fordøye pensum og til egenstudier. Det var relativt få studenter som møtte på Implantatveko fordi de prioriterte å lese til eksamen.

OD4KLIN

Overgangen fra fagspesifikk klinisk undervisning på 6. semester til totalbehandling og booking på 7. semester oppleves brå for studentene. De strever med å innøve seg tekniske ferdigheter i ulike fag og i enkelte fagområder har de enda ikke hatt klinisk undervisning. Studentene har behov for tryggere kliniske rammer inn i totalbehandlingen og har behov for stabil veiledning og vurdering underveis. Også undervisere opplever manglende mulighet til å vurdere studentenes faglige nivå. Oppfølging av fagspesifikke pasienter fra 6. semester inn i 7. semester kan også glippe i overgangen til totalbehandling 7. semester.

OD5KLIN

I TP er det 9. semester tre grupper som skal ha OD5KLIN formiddagen. Dette er det ikke kapasitet til i klinikken verken når det gjelder undervisere eller stoler. Det er totalt 54 studenter på kullet og en gruppe består av 13/14 studenter.

4.2.2 Tiltak

OD3KJEVE

Flytte ferdighetskurset noe tidligere i semesteret for at studentene skal få mer utbytte av forelesninger og bedre forberedelse til klinikken på 4. året.

OD4KJEVE

Flytte de fire ukene med klinisk undervisning fra 6. til 7. semester ved at studentene starter fire uker tidligere med klinikk.

OSKE og OD4TEMA

Det foreslås å flytte Implantatveko til mars og eksamen i OD4TEMA til medio mai. Emnebeskrivelsen i OD4TEMA bør revideres med presisering av at deler er undervisningen er kliniske seminarer med obligatorisk fremmøte.

OD4KLIN

Det foreslås at stolbooking først starter 8. semester og at gruppevis fagspesifikk undervisning foregår 7. semester uten booking av stoler. Dette innebærer mandag til torsdag at to grupper har protetikk på formiddagene og to grupper har kariologi, en endodonti og en gruppe periodonti på ettermiddagene. Dette forutsetter at det er tilstrekkelig tilgang på pasienter innen de ulike fagområdene.

OD5KLIN

Siden 10. semester er programfestet og ikke timeplanfestet blir ikke konkrete tilpassinger foreslått for dette semesteret. For 9. semester foreslås at en gruppe kull 5 studenter booker stoler formiddag og en gruppe ettermiddag mandag-torsdag. Det vil si at hver student får en disponibel økt hver uke og to disponible økter annenhver uke. Ved å gjennomføre dyadeundervisning for kull 3 vil det gi fleksibilitet til å ivareta et stort kull 5 i OD5KLIN ved fristilling av lærekrefter og stoler (Tabell 1). Det vil også øke mulighetene til å håndtere ulike størrelse på kull og kandidater i kvalifiseringsprogrammet, samt å kunne tilby ekstraundervisning for studenter på kull 4

og 5. Muligheten for å booke hospitering på spesialistklinikken for kull 4 og 5 vil også kunne redusere antall studenter i klinikken. Å utføre dette på disponible økter for studenter på kull 5 kan være en mulighet hvis hospiteringen ikke skal gå utover egen pasientbehandling.

4.2.3 Faglige gevinster og utbytte

- økt forutsigbarhet i klinisk undervisning
- styrket trinnvis klinisk læring og modning
- økt ansvar for egen læring
- forbedret læringsmiljø
- økt samsvar mellom tid i klinikk og kliniske krav
- forbedret ressursutnyttelse av pasientmasse
- økt ressursutnyttelse av undervisere
- økt ressursutnyttelse av undervisningsareal

4.2.4 Mulige ulemper

- redusert teknisk øvelse for kull 3

4.2.5 Beslutningsmyndighet

IKO og PU.

Tabell 1. Eksempelet som viser stolkapasitet på studentklinikken i 2. etasje uten (A) og med (B) dyadeundervisning for kull 3 formiddagsøkt høsten 2024

A) Kapasitet i klinikken uten dyadeundervisning for kull 3

	Antall lærere	Antall stoler	Antall studenter kull 3	Antall studenter kull 4	Antall studenter kull 5	Antall kandidater kvalifisering
Formiddag						
Periodonti	3	14	12	0	0	
Endodonti	1	14	0	0	6	
Kariologi	5	44	24	0	0	
Protetikk	4		0	18	2	
Ettermiddag						
Periodonti	3	14	0	9	3	
Endodonti	2	14	0	9	3	
Kariologi	5	44	0	18	4	
Protetikk	1		0	0	6	

*Antall studenter er basert på kullstørrelser høsten 2024

*Antallet lærere er basert på seksjonenes bemanning, men vil kunne variere noe

* En gruppe på kull 5 er 14 studenter, en gruppe på kull 4 er 9 studenter, en gruppe på kull 3 er 12 studenter

B) Kapasitet i klinikken med dyadeundervisning for kull 3

	Antall lærere	Antall stoler	Antall studenter kull 3	Antall studenter kull 4	Antall studenter kull 5	Antall kandidater kvalifisering
Formiddag						

Periodonti	3	14	Dyade (2 x 6 stud)	0	6	
Endodonti	1	14	0	0	6	
Kariologi	5	44	Delvis dyade (12 + 2 x 6)	0	6	
Protetikk	4		0	18	2	
Ettermiddag						
Periodonti	3	14	0	9	3	
Endodonti	2	12	0	9	3	
Kariologi	5	38	0	18	4	
Protetikk	1		0	0	6	

*Antall studenter er basert på kullstørrelser høsten 2024

*Antallet lærere er basert på seksjonenes bemanning, men vil kunne variere noe

* En gruppe på kull 5 er 14 studenter, en gruppe på kull 4 er 9 studenter, en gruppe på kull 3 er 12 studenter

4.3 Teknisk og administrativt

Det mangler oppdaterte tekniske og administrative verktøy for at ny studieplan skal gjennomføres etter intensjon.

4.3.1 Problemstilling

Pasientjournalen (Opus) er ikke et undervisningsverktøy, men pasienten sin journal. Dette skaper flere utfordringer på IKO. Når totalbehandlingspasientene undersøkes og behandlingsplan gjøres ved flere fagområder i studentklinikken er det utfordrende å koordinere en helhetlig behandling i OPUS. Totalbehandling kan derfor fort bli oppstykket og det er lett å miste tråden i pasientforløpet. Omleggingen til totalbehandling med en felles journal og manglende epikriseflyt mellom klinikkene har også vært problematisk. Der henvisninger er påkrevd utløser dette epikriser. Disse kan bli liggende i pasientens journal og for pasienter med behov for oppfølging er dette ansvaret ofte uklart.

Bookingsystemet er et verktøy for at studenter skal få arbeidsstasjoner (stol) på klinikker der totalbehandlingspasientene har sitt behandlingsbehov; det vil si på klinikkarealet der kliniske veiledere og relevant utstyr fysisk befinner seg. Systemet har gjort det vanskelig å få oversikt over hvor den enkelte student befinner seg og ført til at studenter forhåndsreserverer stoler på enkelte klinikker i lang tid fremover og dermed blokkerer for medstudenter.

Calling-systemet på IKO er utdatert og upraktisk. Det er låst til spesifikke stoler på spesifikke klinikker og reduserer tverrfaglig samhandling mellom fagområder.

Digital læringsmappe mangler.

4.3.2 Tiltak

Oppbyggingen av pasientjournalen Opus er i seg selv et hinder for totalbehandling og for tverrfaglig undervisning fordi Opus ikke er utarbeidet med tanke på undervisning. På tidligere allmenn var det en papirjournal som fungerte som en kladd og et

planleggingsverktøy for studentene. Denne papirjournalen hadde sine fordeler, men er utdatert grunnet GDPR og hygieniske forhold. Istedenfor må det arbeides for en felles konsensus rundt valg av journalverktøy og et rammeverk som gjør at godkjenninger av diagnoser, behandlingsplaner og avleveringer kan bli bedre koordinert for totalbehandlingspasienter. I en overgangsperiode kan det vurderes å benytte en papirjournal som et pedagogisk verktøy ved behandlingsplanlegging og for å styrke tverrfaglig interaksjon. Denne må i så fall skannes i Opus før oppstart av behandling. Det må også arbeides videre med *bookingsystemet* og med statuslinjene til pasientene for å øke oversikten over både hvor studenter befinner seg, ventelister og behandlingsbehovet til pasientene. Funksjonen «Videreføring av pasienter» der totalbehandlingspasienter kan videreføres til andre studenter eller fagområder er etablert, men bør evalueres etter noe tid. Oral diagnostikk har også laget en egen prosedyre for epikriser til Totalbehandling som kan benyttes når det er uklart hvem som skal følge opp pasienten. Dette er basert på e-post med journalnummer der Overtannlegen på Oral Diagnostikk ser igjennom epikrisene og påser at pasienten blir fulgt opp av fagseksjon/student/kandidat. Denne ordningen bør vurderes videreutviklet.

Eksisterende *calling-system* er utdatert. Et nytt system er nødvendig for å kunne utnytte kliniske lærere og å arbeide mer tverrfaglig i klinikkene i 2. etasje. Et system utviklet for behov for klinisk veiledning uavhengig av klinikkareal vil kunne stimulere tverrfaglig undervisning og interaksjon blant kliniske undervisere. Det vil gi studentene bedre mulighet til å få veiledningen de trenger, effektivisere kliniske økter og kvalitetssikre pasientbehandling. Det vil også kunne gjøre samlokalisering enklere, rasjonalisere bruken av lærerkrefter og gi bedre utnyttelse av arealer.

Digital læringsmappe må anskaffes (se 4.4).

4.3.3 Faglige gevinster og utbytte

- styrket kommunikasjon mellom studenter og undervisere
- styrket tverrfaglig undervisning
- forbedret læringsmiljø
- økt tverrfaglig undervisning
- økt forutsigbarhet i klinisk undervisning
- økt ansvar for egen læring
- økt ansvar for hele pasienten
- forbedret ressursutnyttelse av pasientmasse
- forbedret pasientflyt
- forbedret pasientbehandling
- styrket klinisk samarbeid mellom fagområder
- forbedret kommunikasjon mellom fagområder
- økt ressursutnyttelse av undervisere
- økt ressursutnyttelse av undervisningsareal
- forbedret undervisningskrav
- økt oversikt over studentenes kliniske ferdigheter

4.3.4 Mulige ulemper

- redusert innslag av tverrfaglig samhandling 7. semester

4.3.5 Beslutningsnivå

IKO og PU.

4.4 Vurdering av studenter

Den nye studieplanen forutsetter at digitale læringsmapper er på plass. Videre baserer studieplanen seg på nåværende organisasjonsmodell for IKO med organisering av TEAM bestående av en gruppelærer(tannlege) og en tannhelsesekretær. Ved organisering av OD4KLIN skal hvert TEAM holde seg orientert studentenes progresjon og studentflyt. Studentene skal selv være ansvarlige for å få oppfylt sine kvalitative og kvantitative normkrav, men kan få hjelp av sitt TEAM til å få nødvendige kasus. Faglige diskusjoner skal tas med fagpersoner på gjeldende seksjon. Studentene skal ha underveisvurderinger i kliniske fag. Kalibrerte og nedjusterte fagspesifikke emnekrav og større vekt på generiske ferdigheter og helhetlige kliniske ferdigheter ligger som en forutsetning i ny studieplan (se også 3.2).

4.4.1 Problemstilling

Ved omlegging til booking blir flere veiledere involvert i den enkelte student sin kliniske undervisning. Lærerne får ikke lenger samme inngående kjennskap til studentenes kunnskaps- og ferdighetsnivå som ved undervisning i faste grupper. Når flere fagområder og flere kliniske veiledere er involvert i undervisningen er det avgjørende å ha verktøy som sørger for oversikt over faglig nivå i ulike deler av faget, noe som gjelder for både studenter og for undervisere. At en *digital læringsmappe* ikke er på plass vurderes som et stort hinder for klinisk undervisning og for vurderingen av studenter.

Det har i OD4KLIN til nå ikke blitt etablert *TEAM* som skal holde seg orientert om studentenes progresjon og ferdighetsnivå på tvers av fagområder, samt bistå med tildeling av pasienter. Studentene blir derimot fulgt opp av hvert fagområde tilsvarende gammel studieplan organisert fagspesifikke emner. I sum skaper dette et oppstykket vurderingsgrunnlag der vurderinger av studenter i for stor grad er basert på fagspesifikke mengdekrav og redusert oversikt over studentenes helhetlige læringsbehov.

4.4.2 Tiltak

Med økt grad av samhandling mellom fag og seksjoner er det nødvendig å få på plass *digitale læringsmapper* til studentene. Det er en forutsetning for å lykkes med tverrfaglig undervisning og avgjørende for å vurdere læringsnivå og sikre progresjon i hvert enkelt fag og i tverrfaglige emner. Det vil også være et pedagogisk verktøy som gir studenten mulighet til å ta større ansvar for egen læring.

Det må etableres *TEAM* som består av en lærer (tannlege) og en tannhelsesekretær i både OD4KLIN og OD5KLIN. For disse emnene kan en koordinerende tannhelsesekretær og en koordinerende overtannlege være ressurser for tildeling av pasienter og for å sikre progresjon.

Det bør lages samstemte maler for undervisvurderinger og hvordan disse benyttes for fagområdene som utgjøres av tverrfaglige kliniske emner.

Tid for vurderinger bør ligge fast i TP og kommuniseres til studentene ved oppstart av hvert semester.

Når det gjelder *krav* vises til *punkt 2.2*. Det foreslås en harmonisering av fagspesifikke krav og styrking av kvalitativt vurderinger i OD4KLIN og OD5KLIN. Begrepet absolute mengdekrav bør fjernes og erstattes med normkrav. Betydningen av dette må forstås og kommuniseres tydelig til både undervisere og studenter.

4.4.3 Faglige gevinster og utbytte

- økt oversikt over studentenes kliniske ferdigheter
- økt forutsigbarhet i klinisk undervisning
- styrket kommunikasjon mellom studenter og undervisere
- økt ansvar for egen læring
- forbedret læringsmiljø
- forbedrede undervisningskrav
- økt samsvar mellom tid i klinikk og kliniske krav
- forbedret kommunikasjon til studenter om forventet klinisk læringsnivå
- forbedret tilbakemeldinger til studenter
- forbedret kommunikasjon mellom studenter og undervisere
- organisering av klinisk undervisning i tråd med gjeldende organisasjonsstruktur
- styrket klinisk samarbeid mellom fagområder
- forbedret kommunikasjon mellom fagområder
- mindre seksjonsvis undervisning

4.4.4 Mulige ulemper

- økt arbeidsmengde for personalet som inngår i TEAM

4.4.5 Beslutningsmyndighet

IKO og PU.

4.5 Obligatorisk klinisk undervisning

All klinisk undervisning på IKO er obligatorisk. I tillegg er det obligatorisk oppmøte på kliniske seminarer. Forelesninger er ikke obligatoriske.

4.5.1 Problemstilling

Det er ulikheter mellom klinikker og fagseksjoner på regler for *fravær*, hvordan fraværgrenser formidles til studentene og hvordan fravær registreres. Ved innføring av klinisk undervisning i OD4KLIN ble det kommunisert til studentene at klinisk undervisning var obligatorisk, men at fravær ikke ville bli registrert. Kongstanken var at det var studentenes kunnskaps- og ferdighetsnivå skulle bli vurdert og at enkelte studenter krever mer klinisk mengdetrening for å nå forsvarlig ferdighetsnivå

sammenlignet med andre og for å gi studentene økt ansvar for egen læring og noe mulighet til å styre sin egen studiehverdag i en tettpakket timeplan. Dette resulterte i at det ble mindre kontroll på hvor studentene befant seg til enhver tid og at studenter uteble fra undervisning hvis de bare fikk tildelt pasienter på fagområder der mengdekravene var innfridd eller hvis pasienter ikke møtte. Det ga også utfordringer for behandling av akuttpasienter.

Ved å definere undervisning som kliniske seminarer blir automatisk undervisningen *obligatorisk*. Kliniske seminarer skal ligge tett opp til klinisk pasientbehandling, men det er uklare kriterier for hva som er kliniske seminarer og hvordan disse skiller seg fra forelesninger. Ved å definere undervisning som kliniske seminarer påtvinges studentene fremmøte i undervisningssituasjon. Dette kan gå ut over klinisk undervisning, økt undervisningsbyrde for både studenter og undervisere, redusert tid til egenstudier og redusert ansvar for egen læring for studentene. Motsatt er også være tilfelle, at forelesninger burde vært definert som obligatorisk for å sikre læring før klinisk undervisning.

4.5.2 Tiltak

Det bør registreres fravær i alle klinikker og håndtering og kommunikasjon rundt fravær må være samstemt mellom kliniske fag. *Fraværsregler og fraværsgrenser* må være kommunisert til studentene ved starten av hvert semester. Det gjøres i dag et arbeid på tannpleierstudiet med å gjennomgå fraværsregler og dette arbeidet bør videreføres til tannlegestudiet.

Obligatorisk undervisning må tydeliggjøres og koordineres mellom fag. All undervisning uavhengig om det er definert som klinikk, kliniske seminarer og forelesninger må synliggjøres. Transparens i undervisningen og i undervisningsformene som benyttes er nødvendig for å kunne tilpasse og forbedre undervisningen i sin helhet. Hvilken undervisning som skal kunne defineres som kliniske seminarer må avklares (se også punkt 4.6)

4.5.3 Faglige gevinster og utbytte

- økt forutsigbarhet i klinisk undervisning
- forbundet læringsmiljø
- styrket kommunikasjon mellom studenter og undervisere
- styrket koordinering av pasienttildeling
- forbedret ressursutnyttelse av pasientmasse
- forbedret kommunikasjon mellom fagområder
- økt ansvar for egen læring
- forbedret kommunikasjon mellom fagområder
- mindre seksjonsvis undervisning
- økt ressursutnyttelse av undervisere

4.5.4 Mulige ulemper

- redusert mulighet for studentene å styre egen studiehverdag
- redusert frihet til å organisere undervisning for undervisere

4.5.5 Beslutningsmyndighet

IKO og PU.

4.6 Teoretisk undervisning

Teoretisk undervisning og klinisk undervisning henger sammen. I ny studieplan kommer teoretisk undervisning i kliniske fag tidligere i studieløpet slik at studentene skal ha mer teoretisk kunnskap når de behandler av pasienter. Teoretisk undervisning skal også i stor grad skje sammenhengende i blokker og temabasert undervisning. Dette for å unngå forelesninger i mellomøkten, for å øke tverrfaglig undervisning og for å redusere dobbeltundervisning. Større grad av studentaktiv undervisning er en forutsetning denne type organiseringen av teoretisk undervisning og bygger på kunnskapen om på at lange monologbaserte forelesninger gir dårlig læringsutbytte.

4.6.1 Problemstilling

Undervisningsbyrden for tannlegestudenter er fremdeles svært stor og ny studieplan skulle redusere dette. Hovedproblemstillingen er at undervisningsvolumet i emner ikke er definert og total arbeidsmengde uklar. Enkeltemner tar uforholdsmessig mye av studentenes tid og kapasitet, noe som går ut over læringsutbyttet i andre emner. Både studenter og undervisere ved IKO opplever dette som et problem. Se også *punkt 3.3*.

Teoretisk undervisning i enkelte emner går i stor grad utover klinisk undervisning i OD4KLIN. Det medfører redusert klinisk undervisning og dårlig utnyttelse av kliniske undervisere og pasientmasse. I sum har 13 blokker av OD4KOS forelesningene blitt lagt i klinikktilen til OD4KLIN, 3 av OD5SAMF og 4 av OD4TEMA. Dette har medført en reduksjon på totalt 20 kliniske økter i OD4KLIN. Hvordan blokkundervisning påvirker klinisk undervisning i OD5KLIN er ikke vurdert.

Det er i hovedsak fredager som skal være dagen til blokkundervisning og egenstudier for kull 3 og 4. For disse kullene foregår det ikke klinisk undervisning denne dagen fordi hele kull 5 da har klinisk undervisning i OD5KLIN. Det registreres redusert oppmøte på forelesninger og spesielt på fredagene som den allokerte dagen for teoretisk undervisning uten obligatorisk oppmøte. Hvordan undervisere benytter seg av aktiv undervisning i blokkundervisning er utenfor mandatet, men når teoretisk undervisning i stor grad synes å gå ut over klinisk undervisning er det relevant å stille spørsmål ved undervisningsformer og forventet læringsutbytte.

Tilgang på undervisere i tiltenkt tid i TP er vanskelig fordi mange arbeider deltid eller er opptatt med klinisk veiledning. Dette fører til at intensjonen om blokkundervisning ikke følges og at forelesninger heller settes opp i mellomøktene. På 7. semester var 22 forelesninger lagt til mellomøkten, men halvparten (11) av disse var OD4DIAGNOS under temaukene før oppstart med klinisk undervisning for kull 4. På 8. semester var 14 forelesninger lagt til mellomøkten (11 fra KOS). Vi har ikke oversikt over denne problemstillingen for kull 3, men ved opptelling i TP høsten 2024 (09.07.2024) er totalt 18 forelesninger satt opp i mellomøktene på 5. semester. Forelesninger i mellomøkten skulle vært avviklet. Om forelesninger i mellomøkten skyldes økt antall forelesninger i

forhold til tiltenkt forelesningstid eller en nedfasing av blokkundervisning er ikke klart. Trolig skyldes det en kombinasjon.

4.6.2 Tiltak

Det må lages føringer for *volumet av klinisk og teoretisk undervisning* som ligger i hvert emne. For hvert emne må det tydeliggjøres hvor stor del av denne undervisningen som utgjør klinisk undervisning, kliniske seminarer, forelesninger (både fysiske og digitale) og tid til egenstudier (forberedelser til quiz, test, kasus og eksamen). Dette må komme frem i emnebeskrivelsene.

Forelesningsblokker i enkeltemner bør ikke gå ut over klinisk undervisning i andre fag. For KOS må den teoretiske undervisningen i emnet legges til kliniske økter i eget fag og ikke i andre fagområders kliniske undervisning. Det innebærer at KOS selv husholder egen undervisning og at vekting de gjør mellom klinisk og teoretisk bare berører egen undervisning og ikke får konsekvenser for klinisk undervisning i andre emner.

Forelesninger i mellomøkten vil gå ut over klinisk undervisning fordi studentene blir mer slitne, får liten tid til lunsj og kommer sent til klinisk undervisning. Det er trolig en undervisningsgevinst at noen forelesninger kan foregå i mellomøktene (for eksempel en per uke, men da på ulike dager), men undervisere skal ikke selv ha mulighet til å fylle opp med forelesninger når det er ledig i timeplanen. Det må avklares i hvilken grad forelesninger skal foregå i mellomøktene, varighet på forelesningene og det må lages en rettfærdig fordelingsnøkkel mellom emner for disponering av mellomøkter. Hvis forelesninger flyttes, må de byttes eller gjøres digitale. Mellomøktene skal ikke være en tilgjengelig buffersone.

Det bør vurderes om fredagen er den beste dagen til egenstudier og blokkundervisning på kull 3 og 4. Å bryte uken med onsdag til *egenstudier og blokkundervisning* kan være gunstig for å øke tilstedeværelse på forelesninger og for å gi studentene et avbrekk midt i uken under studieårene de rapporterer om størst arbeidsbelastning. For kull 5 innebærer det at onsdag allokeres til OD5KLIN for hele kullet. Dette er noe IKO kan vurdere i en langtidsplan med tanke på tilgang av kliniske veiledere og i samarbeid med planlegging av ny studieplan for tannpleierstudiet.

4.6.3 Faglige gevinster og utbytte

- økt forutsigbarhet i klinisk undervisning
- styrket kommunikasjon mellom studenter og undervisere
- økt samsvar mellom tid i klinikk og kliniske krav
- forbedret kommunikasjon mellom studenter og undervisere
- forbedret læringsmiljø
- forbedret ressursutnyttelse av pasientmasse
- styrket klinisk samarbeid mellom fagområder
- forbedret kommunikasjon mellom fagområder
- bedre ressursutnyttelse av kliniske undervisere

4.6.4 Mulige ulemper

- redusert fagspesifikk undervisning
- redusert fleksibilitet til teoretisk undervisning

4.6.6 Beslutningsmyndighet

IKO og PU.

5. Vedlegg

Tabellen viser et sammendrag av informasjon som ble hentet inn gjennom intervjuer og situasjonsanalyser. Totalt ble det gjennomført 22 intervjuer av enkeltpersoner og grupper av ansatte og studenter på IKO. Situasjonsanalyse ble sendt på mail til studenter og ansatte.

Pedagogikk	Vurdering	Tverrfaglig	Organisering	Pasientflyt
Opus fungerer som pasientjournal, men ikke som pedagogisk verktøy.	Etterlyser gruppelærerordning, mentorordning eller tilsvarende. Bør ha noen med «paraplyblikket».	Tanken bak studieplanen var at pasientene sitt behandlingsbehov skulle være styrende. Se hele pasienten. Mer likt som i arbeidslivet.	Bør vente et år før en trekker konklusjoner. Mindre kull 4. Da får en også testet studieplanen på 5.kull.	Planen var at en lærer og en tannhelsesekretær skulle ha ansvaret for hver enkelt pasient.
Nytt journalopptak per seksjon er unødvendig bruk av tid.	MODO kan være et nyttig vurderingsverktøy	Vanskelig med full tverrfaglig tilnærming når protetikkbemanningen er knyttet opp mot øvingssenteret.	Diagnostikk mangler kompetanse for full behandlingsplanlegging. Har ikke helt funnet sin form enda.	Booking-systemet fungerer når ikke kullet er for stort.
Bør digitale skannere integreres mer i undervisningen?	Ønske om faste dager med faste lærere og faste studenter.	Viktig med fokus på pasientbehandling og gode faglige vurderinger uavhengig av krav.	Teoretisk undervisning stjeler mye klinikketid fra OD4KLIN.	Uheldig at en ikke vet hvor studentene er til en hver tid.
Må finne balansen mellom pasienten sitt behandlingsbehov og studentene sitt læringsbehov.	Bør skille mellom enkle og mer omfattende avleveringer.	Behov for mer kommunikasjon på tvers av fagseksjonene.	Det tas til orde for gjeninnføring av forelesinger i mellomøkten, men bare 30 min.	Vanskelig å gi nye timer til pasienter ved endring av timer.
Studentene ønsker at klinikketid blir prioritert fremfor teoretisk undervisning.	Studentene synes det er for mye fokus på krav.	Studentene ønsker flere fagseksjoner representert i samme økt og på samme klinikkområde.	Det jobbes med å finne et nytt og bedre callingsystem, uavhengig av stolplassering.	Ønske om en egen gruppe med pasientkoordinatører (seksjonstannhelsesekretærene?).
Kan KOS-undervisning gjennomføres i andre former? Stjeler mye tid.	Mentorordning: Forslag om ikke bare en, men to mentorer per student. Mindre sårbart, mer fleksibilitet, til stede flere dager.	Det er ønske om en egen totalbehandlingsjournal.	Burde personalansvaret vært sentralisert og fordelt på færre personer?	Ønsker gjeninnføring av henvisninger. Videreføring av pasienter er etablert.

<p>Dialogmøte og forventningsavklaring er positivt.</p> <p>Fredagsseminar på femtekull er positivt.</p> <p>Kasuspresentasjon er med alle til stede (studenter og lærere) er en viktig læringsarena.</p> <p>Faste grupper/lærere er gunstig ved behandlingsplanleggning.</p> <p>Ulempe med faste dager er at pasienten blir «låst» til disse dagene.</p> <p>Studentene er svake på sykdomslære og farmakologi.</p> <p>Studentene bør hospitere mer på spesialistklinikken.</p> <p>Viktig å ha fokus på diagnostikk, ikke bare produksjon.</p> <p>Blokkundervisning er bra.</p>		<p>Viktig med god fagspesifikk trening før totalbehandling.</p> <p>Protetikk bør samarbeide tettere med kariologi. Godkjenning av enkle arbeid på tvers av seksjonstilknytning.</p>	<p>Dyadeundervisning vil kunne frigjøre ressurser.</p> <p>Mangel på god ledelse kan til dels forklare innkjøringsproblemer.</p> <p>Fri booking favoriserer studenter med spisse albuer.</p> <p>Fri booking gjør at en mister kontroll på hvor studentene er til en hver tid.</p> <p>Fri booking gjør det vanskeligere å fange opp svake studenter.</p> <p>Kapasitetsutfordring er gjør at pasientbehandling ikke alltid skjer i anbefalt rekkefølge.</p> <p>Periododonti: Vanskelig med premedisinering på ettermiddagsøkten.</p> <p>Lang dødperiode fra mai til august.</p> <p>Teoretisk undervisning går sjelden ut over mandagsgruppen. Men går ofte ut over tirsdags-, onsdags- og torsdagsgruppene.</p> <p>Implantatveko bør flyttes tidligere. For tett på eksamen. Stjeler klinikketid i slutten av semesteret.</p>	<p>Vanskelig å ta ut fagspesifikke pasientlister.</p> <p>Pasienten er forvirret om oppmøtested ved totalbehandling.</p> <p>Diagnostikk er en flaskehals.</p> <p>For mye av pasientflyten er studentene sitt ansvar.</p> <p>Fare for at pasienten faller ut av systemet.</p>
---	--	---	--	---

			Kjeveortopedi: Ønske om å gå tilbake til å ha all undervisning på 4. studieår. Bedre kontinuitet og bedre utnyttelse av lærekraftene.	
--	--	--	--	--